

ЈУГОСЛОВЕНСКА ИНВЕСТИЦИОНА БАНКА — БЕОГРАД
ФИЛИЈАЛА — КОТОР
СА СВОЈИМ ЕКСПОЗИТУРАМА
У БУДВИ И ПЕТРОВЦУ
ВОДИ ДИНАРСКУ И ДЕВИЗНУ ШТЕДЊУ И ОБАВЉА СВЕ ОСТАЛЕ БАНКАРСКЕ ПОСЛОВЕ. УСЛУГА БРЗА И ТАЧНА, ТАЈНОСТ ЗАГАРАНТОВАНА.

Грб Југославије

Грб Социјалистичке Федеративне Републике Југославије — пише у члану 6. Устава СФРЈ — представља поље окружено житним клајем, које је долje повезано траком плаве боје. На траци је исписан датум 29. новембар 1943. Између врхова клаја је црвена петокрака звијезда. У средини поља налази се шест косо положених буктиња чији се пламенови спајају у један.

Приморске Новине

ЛИСТ ССРН ОПШТИНЕ БУДВА

ИЗЛАЗИ ПЕТНАЕСТОДНЕВНО

ГОДИНА VI • БРОЈ 115. И 116. • 25. НОВЕМБАР 1977.

ЦИЈЕНА 2 ДИНАРА

СВЕЧАНО ПРОСЛАВЉЕНИ 22. НОВЕМБАР — ДАН ОСЛОБОЂЕЊА НАШЕ ОПШТИНЕ

ДРАГИ ДРУЖЕ ТИТО

Драги друге Тито, прослављајући 22. новембар, — тридесет и трећу годишњицу у слободи — учесници Свечаног сабора Општине Будва шалећу Ти, заједно са пламеним поздравима, изразе безграђничке оданости и неизмијerne љубави. У њима је, као и увијек и свуда у нашој земљи, садржана и непоколебљива вјерност Том исто ријском путу и епохалном дјелу, које је било извор највеће надахнућа за стотине хиљада револуционара и које је идеал за милионе труdbenika социјалистичке изградње земље коју су Ти учинио домовином радног човјека. Данашње славље увеличано је тиме што га дочекујемо и прослављамо у години Твојих јубилеја — празника свих наших радних људи, свих наших народова и народности.

Обиљежавајући њизом свјетарских манифестијација 85-годишњицу Твога рођења и четрдесетогодишњицу дојака на чело Комунистичке партије Југославије, ми смо у свакој прилици били у мислима са Тобом, јер ми смо Твоји, а Ти си, својим примјером и величанственим подвигом, увијек међу нама, јер Ти си, најмилјији други, наши. Евоцирали смо успомене на наше очеве и мајке, браћу и сестре, синове и кћерке — па момке голобраде и дјевојке немиловане — који су, спrijedjeni Tvoj put, носили у наручју сунце слободе и гинули у цвијету младости, постајући, и мртви, ватре дојаснице на путу у лепницу и човјека достојнију будућност.

Празновање Твојих и наших јубилеја превазило је манифестијације — свјетарски карактер и постало у пуној мјери радица и васпитно-образовна акција од најшире друштвеног значаја. Она је доприносила освјетљавању, најважнијег револуционарног периода у историји наших народа и народности, изразила њихове стваралачке иницијативе, револуционарна расположења и историјске интересе, створила услове за даље рјешавање актуелних задатака друштвеног развоја и, истовремено, инспирисала многе

практичне подухвате у свакодневном изграђивању самоуправних друштвено-економских односа. Прослављајући дан када су Твоји борци донијели слободу на нашу суштину обалу — једну од најљепших на свим морима света — ми смо наградили они који су се несебично залагали да нови добрих сањара напретка постану стварност, да пароле о социјализму сијују са плаката у наш живот. То признања су, уједно, захтјев и обавеза да новим радним побједама и подвигима настављамо револуцију ради његовог величанства човјека. Ми смо се, истовремено, завјетовали да не поколебљиво, слиједимо Твој пут — пут револуционара у Партији, у држави, у теорији и у практици — да развијамо самоуправљање, које није само партијски задатак, већ живо ткиво увијек живе марксистичке мисли дањињице и укупне борбе свих прогресивних снага за друштвене преображаје и зато трајно опредјељење прогресивних снага наших народова и народности.

Знајући — Ти си нас томе научио — да не постоји човјек ради револуције, већ револуција ради човјека и да си — на Твом примјеру — смо се увјерили — читав свој живот посветио револуцији, а то значи човјеку, ми Ти, драги друге Тито, желим да Твоја мисија буде крепка да би још година стаја на кормилу нашега броја и водио га непогрешиво ка луци која се зове социјализам: срећи, напретку, благостању и радоснијем животу наших највећих људи — циљу коме си поклонио све своје снove, бриге и радости.

УЧЕСНИЦИ СВЕЧАНОГ САБОРА ОПШТИНЕ БУДВА

РЕДАКЦИЈА „ПРИМОРСКИХ НОВИНА“

ЧЕСТИТА НАСТУПАЈУЋЕ ПРАЗНИКЕ ЧИТАОЦИМА ЛИСТА РАДНИМ ЉУДИМА И ГРАЂАНИМА — СА ЖЕЉАМА ДА У БУДУЋЕМ РАДУ ПОСТИЖУ СВЕ ВЕЋЕ УСПЈЕХЕ У ИЗГРАДЊИ НАШЕ ДОМОВИНЕ

На свечаној сједници Сабора општине Будва предсједник Скупштине општине Бранко Иванчевић је, између остalog, рекао:

Постоје дани-међани који подсећају како се земља наша опирала десет пута јачем непријатељу и да су ријечи: срећа, слобода, пра вда, братство и јединство тек у наше вријеме добиле право значење. Према таквим датумима — слављима упоређујемо свој раст: колико смо корака направили од прекјуче, од јуче и колико их је остало за сјутра и прексјутра. Датуми-међани подстичу и храбре. На њих се позивамо када хоћемо да провјеримо да ли смо на правом путу. Они су мјера нашег успона и мјерило да ли је он могао да буде још бржи, већи и цјелиснога највећи човјека, ми Ти, драги друге Тито, желим да Твоја мисија буде крепка да би још година стаја на кормилу нашега броја и водио га непогрешиво ка луци која се зове социјализам: срећи, напретку, благостању и радоснијем животу наших највећих људи — циљу коме си поклонио све своје снove, бриге и радости.

Комунистичку партију Југославије, на чијем је челу

СИМБОЛ БОРБЕ НЕПРЕСТАНЕ

дошао 1937. године, је про вео кроз све смјело и хари бде и способно за битке које су потом дошли. Није оклијава да у затрованој атмосferi бијелог терора монарх-фашистичке диктатуре, а затим у јеку најтежег рата, када је сва Европа клечала и метаписала пред Хитлером, подигне не угасиву бакљу револуције.

Друг Тито је симбол револуционарног напора који је измијенио положај радног човјека и радничке класе у нашем друштву и, такође из темеља положаја народа и народности у нашој самоуправној социјалистичкој заједници. И, што није мање

лима. Да и наши дани, та које, остану неизбрисиви у сјећању генерација да би борили и усмирјавали ка новим видицима — да бисмо обогаћивали земљу, хрлени увијек у нове битке и по бледе, које ће бити достојне градитеље самоуправног социјалистичког друштва.

Вратимо се у мислима трагом који нас је донео до свега оствареног. Из сваког кораку видјећемо импресивне резултате — на које су наши радни људи горди, јер се наша комуна од ослобођења развијала свестрано и брзо, као и читава наша социјалистичка заједница. Гра дитељи њени били су сје

ДОДИЈЕЉЕЊЕ НОВЕМБАРСКЕ НАГРАДЕ

На основу члана 5. Одлуке о установљењу Новембарске награде („Службени лист СРЦР“ — општински пропис, број 32/75), Жири за додјељивање новембарске награде Скупштине општине Будва, на својој пленарној сједници, одржаној 15. новембра 1977. године, донио је следећу

ОДЛУКУ

1. Јадранском сајму — Будва
2. Извиђачком одреду „Вукица Митровић-Шуља“ — Петровац на Мору
3. Bowling клубу „Могери“ — Будва
4. Иваници Лалић, пензионисанију учитељици из Будве
5. Загорки Радуловић, наставнику музичког васпитаља из Петроваца на Мору

II За добитнике од 2 до 5 Новембарска награда се, поред дипломе, састоји од новчаног износа од по 3.000 динара.

(Наставак на петој страни)

важно, положај те заједнице у свету, јер је кроз све олује дугогодишње политичке борбе пружао не процјењив допринос изградњи нових односа међу људима и државама, и то искључиво на основама равноправности, сарадње и поштовања суверенитета сваке земље.

Драгојени су празници какав је овај данашњи: у незаборав свестрани заједно с биткама, планинама, ријекама и градовима, где су те битке вођене. Као симболи борбе непрестане, они подстичу на увијек нова прегиба и обавезу на непрекидно простирање времена, намењуј задатке да сваки гренутак испуни несвакидашњим са државима и племенитим дје

ни задатка да за неколико деценија, за свега неколико година, треба постићи оно што је пропуштене и што није могло да се учини за толико стόљећа. Данас је стварност оно што је доје давно били тек снови, и то љепшица и раскошија од најсмјелије визије. Хотели, базени, сауне, паркини и паркови, као чаробним штапићем, преображавају овај крај. Наши грађани — синови оних који су туђим морима и на бродовима пад туђим заставама одлазили за хљебом да у туђини закопају своју снагу и младост, дочекују овдје госте са свих мериџијана, који сваке године долазе у све већем броју на наше море и у наше домове.

УЗ ЈУБИЛЕЈ
ДРУГА ТИТА

СМISAO СВИХ БОРБИ: СРЕЋА РАДНОГ ЧОВЈЕКА

Када говоримо о другу Титу и његовом дјелу, имамо на уму истину о улози личности и величини појединача у историји: „Он види даље од других и жели јаче од других; он рjeшава научне задатке које ставља на дневни ред претходни ток интелектуалног развијка друштва; он указује на нове друштвене потребе, створене претходним развијком друштвених односа; он узима на себе иницијативу задовољавања гих потреба. Он је херој. Херој не у том смислу што може да, тобоже, заустави или измијени природни ток ствари, већ у том смислу што је његова дјелатност свестран и слободан израз тог нужног и несвесног тока. У том је сав његова значај. У том је сва његова снага. Али, то је колосалан значај и страшна снага“.

Читав животни пут и дјело друга Тита управо свједоче о томе.

Можемо говорити о његовом првом штрајку и првој првомајској смотри — тек 17-годишњака. Можемо говорити о Лењиновом октобру и Титовом учешћу у борбама за совјете или о металци који у Загребу, у бјеловарско-крижевском крају, у Београду, Смедеревској Паланци или Краљевици организују борбену авангарду радничке класе. Или о марксисти који су први, прије пола столећа, устао против фракције, омотућивши у дугогодишњој организованој акцији, истеријирање фракција из партије да би тако створио модерну авангарду способну да радничку класу оснапси да преузме водећу улогу у друштву.

Било је то вријеме које је тражило и имало Тита и у коме су његова снага и стваралаштво нашли праве људе, у борби за нов живот који се рађао.

Сваки десет пута који је Тито прешао јесте пробијена траса за оно што долази. Свако тешко искушење — доказ снаге убеђења и храбости одлуке. Свака етапа борбе — свједочанство дубоког смисла те борбе као чина и циља.

Тито је у савремену националну и свјетску историју ушао снагом свог духа, храброшћу да се супротстави историјској бујици и особином да преко ње види даље и боље него други.

Титова заслуга је већ у томе што је идејно-политички и организационо припремио не само отпор према окупатору и домаћим издајницима, већ и што је организовао и руководио ослободилачким ратом који је, по социјалним тежњама и водећим снагама, прерастао у праву социјалистичку револуцију. Био је њен иницијатор и стратег, легендарни командант њене побједничке оружане сile.

Титово одлучно је 1941. године фашизму и монотоном хитлеровском ратној машинерији било би довoljno да га уведе у историју међу вође народних устанака и социјалистичких револуција. Али Тито је имао интуицију, снагу личну и политичку храброст да каже гордо и достојанствено не и у другим, исто тако, тешким и судбиносним историјским ситуацијама. Он је рекао не Сталиновом централистичком диктату, његовом покушају порицања њене самосталности и њеног пута у социјализам. Своје не другу Титу изрче и етатистичком бирократизму, национализму и либерализму, који желе да се супротставе социјализму или да га скрену с пута. Исто времено, он отвара просторе за демократски и самоуправни развијак социјализма не само у Југославији, већ и изван ње, а тиме и нове путеве развијак борбе радничке класе, за нове друштвене, демократске и хумане односе међу људима и за слободу човјекове личности.

Стваралачки примјењујући марксизам-лењинизам, Тито му је својом личношћу и дјелом остало вјеран. Чувало га је, развијајући га; потврђивао

Пише: ПЕКО ЛИЈЕШЕВИЋ

та је, превазилазећи оно што је вријеме императивно захтијевало да буде превaziђено. То је, прво учинио својом концепцијом Партије, односно јавном СКЈ. Он је Партију не само ослободио секташтва и авантуризам, већ ју је схватио и градио као авангарду радничке класе и свих радних људи. И изградио је Партију која је одговорила изазову времена и интересима радних људи, наших народа и народности. Та млада и све снажнија, динамична и антидогматска политичка организација, СКЈ, одиграла је улогу предводника југословенског друштва, како у вријеме припреме и трајања оружаног дијела револуције, тако и у савременом послијератном револуционарном периоду независног социјалистичког конституисања наше вишенационалне заједнице. Без Титових политичких одлука и његове стваралачке мисли о таквој Партији, револуционарни историјски преокрет

Мира АЛЕЧКОВИЋ

ДРУЖЕ ТИТО, МИ ТИ СЕ КУНЕМО

Године су прошле пуне мука, гинуло се за слободу немо, или с песмом, уместо јаука:
„Друже Тито, ми ти се кунемо!“

Весеље се шири на све стране, сад слободно по земљи идемо, ал' велике памтићемо дане:
„Друже Тито, ми ти се кунемо!“

Горд је свако на подвиге ове и поносан земљу што дижемо. Машине ће затуњати нове:
„Друже Тито, ми ти се кунемо!“

Светlostи ће свуда да се паде, хајде, реке, родне, да кренемо, пропевање и хидроцентрале:
„Друже Тито, ми ти се кунемо!“

Знањем стално пунићемо дане — све да знамо и све да умемо, учићемо више него лане:
„Друже Тито, ми ти се кунемо!“

Празник слази на улице наше, у облаке да летио смјело!
Наше песме зли нека се плаше:
„Друже Тито, ми ти се кунемо!“

у Југославији, и пут у ново, социјалистичко, самоуправно, независно друштво — без диктата споља — били би у најмању руку неизвјесни.

У сложеним и противурјечним условима, који, по правилу, прате развјитак сваког новог друштва, а посебно развјитак социјализма, Тито је својом борбом против брократизма, национализма и опортунистичког и јаловог либерализма, отклањао не само препреке, већ и отварао нове просторе за братство и јединство народа, за јединство и водећу улогу радничке класе, за авангарду улогу јединственог и сложног СКЈ, а тиме за разvјitak социјализма на основама са моуправљањем и социјалистичке демократије.

Изузетан и актуелан је Титов допринос у области теорије и праксе социјалистичке револуције и рјешавања националног питања. Он је, у условима оружане борбе и рата, спо-

Друг Тито

јио и ујединио ослобођење земље од окупатора са националним ослобођењем, а социјалистичку револуцију с демократском и националном револуцијом, дајући народноослободилачком рату димензије револуције, а револуцији димензије народноослободилачког рата. И то у условима једног вишенационалног друштва, истовремено оптерећеног хегемонизмом и се паратизмом.

Стваралац и мислилац, Тито је југословенском друштву и политици СФРЈ — слободи и социјализму, а може се слободно рећи и цјелокупном човјечанству — дао свој изузетни печат развијањем: прво, самоуправљања као новог друштвеног односа, као аутентичног социјалистичког преображаја друштва; друго, принципа и праксе несврstanosti, као излаза за још опасно подијељени свијет, као заштиту интереса светског прогреса, слободе и мира.

Стваралац у свакој ситуацији, Тито је отворио велике и широке просторе стваралаштва за људе свих обласни рата, за наше друштво у цјелини. Он је људску мисао и креативни народ ослободио оловних стега дрогматизма. Подстакао је тражења и омогућио налажења.

Епохалан је значај Титових погледа и одлука, јер су одговарали и одговарају савременим кретањима и друштвеним промјенама, потребама, осjećањима и захтјевима човјека и народа да буду независни и слобodni; да буду сигурни и да живе у миру; да заједничким напорима граде бољи свијет. Те основне тежње човјека, људи и народа могао је у праксу претворити само човјек обдарен стваралачким умом, који познаје смисао и законе кретања историје и друштва.

Друг Тито је водио нашу Партију и провео нашу револуцију, нашу радничку класу и радне људе, лејинзвјеривши никада ни један циљ, ни једну класну ни националну обавезу — од штрајкова и политичких акција, кроз НОВ и револуцију, до оног великог историјског тренутка о коме су сањале и сањају генерације про-

летара; до самоуправљања предузима, дохотова и друштвом. То је Тито — и наш са Титом — интернационалистички допринос међународном револуционарном радничком покрету, који отвара нове перспективе за остварење историјских циљева радних људи широм свijeta.

Креатор је идеје о односима мира и сарадње у будућем свijetu без блокова, притисака и економског израబљивања. Титова идеја и наша прајка несврstanosti, која се, без обзира на тешкоће, стално са успјехом реализује, постала је свијетла перспектива човјечанства, његова срећнија сјutrašnjici. Зато је одлучно слиједи све више народа и земаља.

Име друга Тита одавно је превазило границе наше земље. Оно данас на свим меридијанима одјекује као симбол борбе против сваког облика израబљивања, покоровања и тличења, за једну нову хуманистичку визију свijeta, за нове односе међу народима.

Ипак, можда и највеће у Титу и његовом великому дјелу јесте оно што би се могло назвати револуционарни хуманизам. У основи свих борби које је водио Тито, смисао њихов

— јесте срећа радног човјека. У дугој револуционарној и прегалашкој активности друга Тита, за њега никада нијесу били важни процеси сами по себи; за њега је увијек важан човјек, а с обзиром на то да је данас ослобађање човјека могући једино путем све непосреднијег ослобађања рада, то су све Титове битке за нов положај човјека — битке за владајући положај радничке класе и радних људи у друштву.

Титова појава је дала и даје особени печат времену, а његово дјело остаје као изузетност епохе. Тито је изузетна личност у историји радничке класе, народа и народности Југославије, изузетна личност у савременом свijetu уопште. „Мало је личности“, — рекао је Вељко Влаховић — „као што је друг Тито, које тако дуго руководи револуцијом, а које то нико смјело могу погледати у очи историји и млађим генерацијама.“

УЗ ЈУБИЛЕЈ
ДРУГА ТИТА

Инспирација умјетничког израза

Личношћу маршала Тита" — преносимо одломак из записа Мр Крсте Пижурице, потпуније се инспирисао од било којег југословенског стари хрватски пјесник Владимира Назор. Он је уједно, са словеначким пјесником Отоном Жупанчићем и представник најстаријег пјесничког поколења које се инспирисало Титовом личношћу и дјелом. У Назорову пјесништву Тито није само ловод и инспирација за тренутно лирско рас-

ЈОЖЕК

Кад су Тита „Јожек звали,
да л' је и он, мајко, плако
ко сви други хлапци мали?

Је л' трило прст у уста?
Беше ли га страх од мрака?
Од грома? Од даждевњака?

Кад је Тито „Јожек“ био,
је л' играо шапца — лапца
и гађао праћком вранца?

Је л' имао војску своју
од олова и над њоме
 маштао о правом боју?

Је ли ко од Кумровчана
знао да ће Јожек мали
бити маршал једног дана?

А кад пољем класа жито,
на дечантво босоногото
сети ли се кадгод Тито!

Ето, шта бих хтео знати,,
Причај ми о Титу, мати!

Слободан ЛАЗИЋ

положење, већ личност која заузима централно место у значајном периоду пјесникова живота. Поезијом испјевани у част и славу Тита Назор је и завршио своје пјесничко дјело.

Назор се срео са Титом у јануару 1943. године, одмах по пјесниковој преласку на ослобођену територију. Тито је фасцинирао Назора при првом сусрету. „Тај ме полујајствени и већ сада полулегендарни човјек“, бильежи Назор, „освојио одмах својим држављем и својим говором“. Увелико већ усахла пјесникова ријеч, у сусрету са Титом, обновила се и добила ново извориште за важна поетска остварења.

Титов лик Назор је дубоко емотивно доживио и широко конципирао, свестраји од иједног пјесника наших, југословенских, литература. Схватавајући га као обновитеља народне снаге и отпора, исцјелитеља отворених рана и предводника у бици за нове односе у друштву, Назор је Тита конципирао као свестрану личност која живи и у царству мита и у одређеним, временским омеђеним, историјским условима бори се за конкретне циљеве народног живота и побједу идеолођије која мијења свијет. Повећавајући му „Легенде“ Назор је написао: „Најјеретнији је човјек који уђе у царство мита, у вјечни сјај легенде“, а дух и смисао посвете увелико су опредијењени начином његовог вајања Титова књижевног лика.

Међу првим Назоровим пјесмама испјеваним на ослобођеној територији двије су с мотивом о Титу: „Друг Тито“ и „Пјесма о пести 3“. Постојећа се својевремено пјевала као будница, условљена је била тренутком историје и данас је ријећа, а „Друг Тито“, уз мобилизаторско-буднички карактер, има и дубоких мисли као личност која открива и каналише невидљиве снаге народног живота...

У Титу Назор је нашао човјека из мита и легенде, а он је, управо, о таквом лицу и раније сањао. Тито је својом личношћу, класно опредијењеном акцијом и храброшћу импоновао Назору, добро му је дошао да од

Тито

њега ваја књижевни лик. У доживљавању Титова лика Назор је пуштао маха својој машти, која је не-ријетко била и романтичарска, па је Тита доčaravao снагом фантазије, примјењујући врло често симбол и хиперболу као основна стилско-изразјајна средства. Титовом личношћу Назор се инспирисао, између осталих, за пјесме „Зов“, „Дијете“, „Обруч“, „Дух отњени“, „Глогов штап“ и, посебно, за већ класичну пјесму „Титов Напријед“. У тим пјесмама Тито је организатор борбе („Зов“); он је див који корача с брда на брдо, а пред његовим именом „хридине се суре отварају, у јагње се ствара набујали поток и дебло храсте одмиче на страчу“ („Дијете“); он је чудотворац, онај на кога се дуго чекало док године и вјекови пролазе — кроз шуму пуну страшила и звјеради“ („Глогов штап“); његова шака ломи гвоздене обруче („Обруч“); Титов зов буди ријеке, долове и кланце, одбровљава земљу, и млин на ријеци, да пружи помоћ партизанској војсци.

Основне вриједности Титове личности Назор је најпотпуније доживио у антологијској пјесми „Титов: Напријед“, у којој он побјеђује немани које му се на путу испријечују у виду зиме, глади и сумње. Све што је о Титу рекао у другим поетским остварењима, чак и прозним, Назор је синтетизовао у овој пјесми, па се она сматра и најуспјелијим, најјеловитијим и најпотпунијим доживљајем Тита као човјека и команданта партизanske војске. Тито је у пјесми дат у алегорично-символичкој визији, свјестан је своје историјске мисије, зна да побјеђује само они који се боре, досљедан је својим принципима, не плаши се тешкоћа. Његова филозофија живота није хедонистичка, он животне удобности подређује циљевима хуманистичког активитета који резултира у успостављању достојанства човјека.

Тито је у Назоровој визији представљен као војсковођа који јаше на коњу и своју ријеку води врлетним стазама планинских висова, обученим у тмасте облаке. Свјестан тешкоћа, жртава, патњи и снаге непријатеља, он је забринут, па хладноћу мраз, непријатеље недовољно одје-

НАШ ВОЂА

Од гвожђа је, али у том гвожђу јуцају тојло срце. — С руке, кад је увисио, до облака тамних прамен свијетла сије, када хода, лед му под петама пуца.

И тако нас води. — Ми не знамо да ли је син садашњих дана, лик из браве приче, ми кроћимо за њим увијек чврше и даље. И у нама вјера још снажнија ниче.

У пјесникову доживљају Тито је храбар, досљедан и бескомпромисан. Он се тешкоћа не плаши, не пада у малодушност. Слика обрачуна с нема нима зиме и глади се понавља, овога пута обрачун је застрашујући, слика је дата у типичном пјесникову стилу:

Ал громку гром на врху планинском;
И вјетар духну, и магла се дигну.
Закријешти орао под облаком; засјаје
Сунце што славно сја и храни и грије.
И Титов глас се просу, као дажд
на измучену чељад, увијек жедни
његових ријечи: „Напријед!“

Погрешна би била и једнострана констатација да је Назор сликао Титу само средствима романтичарски расположених пјесника и не видјети у њему конкретни лик конкретне друштвене стварности. У Назоровим пјесмама с предметом о Титу Тито је врло често из царства легенде и мита спуштен у реалне историјске сквире, постао је дио које колективу који је основна снага историјског процеса, па у контакту с том масом он, Тито, и губи митски карактер и постаје дио снаге народног отпора, личност одређеног поднебља и одређених етичких и идеолошких опредијења. Тито „није осамљен, није дигнут над људима и над стварима, да сам заблести као метеор на небу без облака, он је уског везан са чељади с којом је радио, са земљом због које и на којој се борио“. Смјештен у историјске сквире, спуштен из свијета маште и легенде у сурову стварност времена у коме живи, Тито је на најтежим мјестима и положајима, он кријепи и снажи, подстиче и предводи. У том смислу особито је карактеристична Назорова пјесма „Обруч“.

Хуманистичку основу Титове личности Назор је снажно доживио у краткој, али значајној пјесми „Наши вјери“, у којој се мијеша реалност с митом, легенда са збиљом.

Титу је Назор видио у различitim околностима, са различитим функцијама и обавезама. Према томе, Назор је његов лик комплексно доживио и вишештрано сликао. Његове пјесме о Титу интересантне су осима то са аспекта вајања Титова лика, при чему ваља потенцирати да су и овдје специфична сва подручја језичког израза, дакле и рјечник, и избор стилских средстава, и синтакса. У портретирању Титова лика Назор се вратио особито симболу, поређењу алегорији и хиперболи, карактеристичним стилским обиљежјима целеокупног његовог пјесништва. Хипербола и симбол у Назоровим пјесмама, па и овим о Титу, нијесу знак немоћи израза или папирнати манир, већ естетска потреба њега као умјетника и његове умјетности уопште.“

Мр Крсто Пижурица

... он очима блесне
и ватру проспе из пламених зјеница
ошину коња и неман прегази,
на викину с виса: „Напријед!“

Титу, партизанском вођи, и његовој војсци испријечују се на борбеном путу нове авети, нове препреке: глад и сумња. Скрашила су ојртана дентеовски потезима, пјесници слика њихове конкретне портрете. Страшило глади је „грди“, мршаво, жуто. Кожа на њему виси, клепећу у њему кости као ораси у празној врећи и говори му: „Стани“. И наредно сташило — сумња је конкретизовано. И опет од Тита захтјеви да одустане од борбе, при чему се износи разлог: практичне природе, материјалног уживања, ропског положаја:

... Стани!
Окане се свих сања и врати се
Доље на равни. Ори, сиј и жањи,
Јер ништа нема важније од хљеба.
И пајвећа је срећа трбух пун!

... Идеал је воће,
Што зре на грани, коју никад пеће
Дохватити рука човјека...

УЗ ЈУБИЛЕЈ
ДРУГА ТИТА

ЊЕГОВО ДРУГО ИМЕ ЈЕ ХРАБРОСТ

Kад бих цртао портрет двадесетог вијека, он би морао личити на Тебе. Јер, као што је биљкама потребан ваздух, да би опстале у простору, тако је и народу потребна рука водила да се као поток отисне у будућност без страха од обала — граница земаљских!

Не постоје два пута до врхунца слободе — већ само пут борбе и жртвовања... Клечећи се не иде до

КОМУНИСТИЧКА ПАРТИЈА

Њено је име на тамничком зиду ко сунце кога стоећима није... По њеном путу милиони иду. Она се с мраком неуморно бије!

Све је раднике чврсто загрили. Пожар побуна кад на тргу плане, то је само скори знак да су кормила бродовље повела где за свако сване.

Она је рука што хлебове дели у страшној глади боље него мати. У свакоме борцу крвоток је врели. Без ње и срце престало би ткати.

Она је први осмех у слободи широка песма, загрљај сусрета. Из њеног крила сунце ти се роди и сја за људе целог овог света.

И њој земљи снажна крила даде ко да сам Лењин ту се негде роди. О, слушај корак и не питај ништа... То октобарско поколење ходи!

Слободан Марковић

звијезда!... Ни једна планина није превисока, ни једна клисура предубојка за нас!...

Они о којима говоримо зажегли су устаничке ватре у ноћи ропства! Њихово друго име је — свјетлост у тами њихово друго име је — храброст: Марширају у бесмртном строју револуције у коме су увијек живи. У светоткивни и славолуку слободе!

Било је то године једне — часова нема... Само рат! Унутра се на нашем језику шапутало, а напољу на њемачком ћутало, на нашем се дисало!...

Зар свирепо међава хоће да уништи сва наша прољећа, да затре клице у утробама и сатре наше сјеме??

Долазе дани — године. Долазе године — стољећа! хоћемо ли их премоћити, или ће нас смлавити бреме? Истине, све заспало пробуди, огласи крак бола наших рана, јер нема смрт толико мрака да потамни свјетлост дана!

Они о којима говоримо борили су се уз човјека са чијим се именом на уснама гинуло од Кадињаче до Дрва, ра, уз човјека који је сјединио све патње и жеље наших народа и постао застава под којом су се борили милиони!...

(ОДЛОМАК ИЗ РЕЦИТАЛА)

И кад је ноћ била најтамнија, а смрт најпомамнија, чују се наш ведри глас: у име будућности, изговарали смо Титово име.

Тито, човјече, рођени мој, нудим ти и ја — ако треба — тек започети живот свој, све своје моћи и немоћи! Тако ми хлеба, тако ми свега, тако ми ових наших ноћи и ових зора што немирно саћи, затворених очију, ако треба, Теби похрлићу — Јер знам да је то прави пут за мене и друга мага, па хоћу себе да ти дам тога, и недораслу снагу своју, у миру, у рату, у боју!

Тито, човјече, рођен прије 85 љета у мају, уз тебе смо мажни, одважни и снажни — нека сви знају! Тито, хероју, ради безбрежних свитања, радости живљења, надахнућа стварања, достојанства човјека, његова дивљења, за Тебе човјека. Тито, хероју, дајем ти започету младост своју... ако треба — тако ми хлеба, тако ми свега, тако ми Ловћена, тако ми овог преплавог мора и мага града стамена!...

Говори Тито! Далеководном животом из прошlosti — у будућnosti! Из несна у сан... и обратно! На уста свјетlosti, на ухо прегнућа, на спасак била — Земље! Говори, звијезде се пригибају слухом — са историјом, која није од јуче и с буђућношћу, која није од сјутра! Свемиру упада у ријеч и не да се смести пред лавиринтом путоказа! Све четири стране свјета има на длану. Једноставност објашњава једноставношћу, истину потврђује истином...

Тито говори! Говори Југославија. Када говори као да звијезде падају из једне вјечности иза промјенљивих облака. Упери прст у неизмишљено место или вријеме лажно где прошlost још није прошла и каже: ко тамо пође стићи ће у дан прије дана

ТО ХУУ

ПАРТИЗАНСКА ПЈЕСМА

(Трагом једне југословенске народне песме)

— Дођи, драги, бол ме слама,
Ја не могу јести сама.
— Волиш ли ме, то знаш и ти —
Ја не могу кући ини, борбу
оставити.

Врати ми се, мој јуначе,
Непрестано син нам плаче.
Нека плаче, плачи и ти —
Ја не могу кући ини, борбу
оставити.

Дођи, драги, кад те молим —
Овамо ти кућа гори!
Нека гори, бој се води —
Ја не могу кући ини, борбу
оставити.

Дођи, жељо најмилија,
Ако умреш, тад ћу и ја —
За слободу, и ја и ти —
Ја не могу кући ини, борбу
оставити.

Превој: Бора ЂОСИЋ

када је пошао у неслично идилу не-вјерну опоме што је иза ње, где је ружна граја иначе хваљених птица. Он ништа не прећути: он каже сваку

мрљу у оку, сваки облак на души: будућност није све што ће доћи, много шта ће се једноставно поновити прошlost није све што се неће повратити и један дио будућности остаје затајен.

Он нас учи како да не изгубимо сличност са својом надом, својим лијепим људским лицем, како да препознамо будућност у ономе што радио и што ће доћи, јер јао оном ко изгуби сваку сличност са овим градом јао оном који нема своје место на овом тргу јао оном ко буде мјерио себе својом сјенком!

У име патњи нека овде начу гравдији свијетлих булевара, у име палих нека се овде рађају храбри, у име објешених нека овде пркосни наставе радостан смијех, у име гладних нека овде буде хлеба за сва уста у име безимених гробова, нека овде луљашке и колици бијели плач проносе, у име концлагера нека се зелене паркови са клупама у хладу и на сунцу, у име храбре смрти, дај нам, живите, да спустимо главу на јастук вјечног мира!...

Опет звијездана мисао уз чело... Да га чује, Загорје се примакло Авали, Море — Небојшиној кули. Гдје

САМО ЈЕДАН ЈЕ ЖИВОТ

Само један је живот. Зато — изгарати што јаче!
Да не зажалим на крају пута за
њиме;
„Еј, кад бих се спомнио родио, почео
бих другаче“
а гроб лежи преда мном пун леда
и празнине.

И ако је одређено на крају,
човјека један дио земља да има,
ја бих најбољи дио мене, да
остане —
уграђен, завјетован људима.

Само један је живот,
а за спомене срце више живота хоће;
и ноћу и дану немирај сам због
тога,
па бих да збијем дане,
да пуцају од пуноће,
јер године не чекају никога.

Само један је живот,
и не треба пузити по њему
плашљиво, као по жици;
треба смјелости
мислима и снази дати онолико —
колико су широки видици.

Радоња ВЕШОВИЋ

је његова ријеч, ту је цијела земља.
Ријеке се улијевају једна у другу из
љубави. Измишљају географију сличну крвотоку.

О, Земљо, твој облик је облик мог срца. Он је велики путник што пре-
брди мора да би открио наду сличну овој овде.

Кад бих цртао портрет двадесетог вијека, он би морао личити на Тебе. Јер, као што је биљкама потре-

Josip Broz Tito

ЗЕМЉА

Земљо праха и олова,
Земљо буна.
Земљо, мајко творитељко,
Земљо струна.
Земљо која отпочињеш
све изнова,
Земљо, звијездо, небеснице,
Земљо слова.
Земљо, звијездо најејањија
свих сводова,
хранитељко историје и вјекова,
земљо гробља и ровова,
земљо шума.
источнице свих значења
Земљо ума
тијесно ти меј' ријекама,
градовима
о, пространа земљо света
у људима,
нико не зна где почињеш,
где престајеш,
ти што никад у човјеку не
нестајеш.
Отаџбину крајпуташа, споменика,
дивна мајко свих памћења
и језика
источнице свих предања
и свих бајки,
Земљо ријека и небеса,
мајко мајки!
Љубави смо твоје чисте
увијек робље
Кад нас нема, чуваће те
наше гробље!

Драгомир БРАЈКОВИЋ

бан ваздух, да би опстале у простору, тако је и народу потребна рука зодија да се као поток отисне у будућност, без страха од обала — граница земаљских! Са народом су кренуле шуме, брда, небеса... У кораку је одзвана будућност, у ваздуху мирисало добра вијест.

Поријеклом си из пјесме: пред Твојим осмјехом бјеже ожилјци у заборав... Гледам Ти фотографију и машем Ти руком: на длану осјећам срце како маше...

Другови, Земљо, то Тито говори и гласно сања... Глас је то човјека у сваком човјеку у сваком пјеснику, Глас је то земље коју животом љубимо, чувамо и уздижемо! Пјесници, љубавници Републике саздане од свете крви... пјевајмо љубав на свим стазама земље и времена.

У Будви 1969. године

Друг Тито први пут на Црногорском приморју

У овој јубиларној години, када сви наши народи славе осамдесетпети рођендан друга Тита и четрдесет година од његовог доласка на чело КП Југославије, желио сам да упозnam читаоце „Приморских новина“, посебно нашу омладину када је и у коме мјесту друг Тито први пут дошао на Црногорско приморје. Могу да кажем да је мени врло добро познат тај историјски тренутак када је Тито дошао код нас у Приморје, јер сам тада за његов долазак био заинтересован вишод свих осталих другова, узевши од Бојана на до Дебелог бријега.

Тринаестог јула 1946. године на Цетињу је одржана централна прослава поводом Дана устанка народа Црне Горе којој је присуствовао и друг Тито, где је и говорио. Тога дана послије подне, негдје око пет часова, друг Тито је дошао са Цетиња у Милочер у пратњи Светозара Вукмановића-Темпа, Блажка Јовановића и једног маршала СССР-а чијег се имена не сјећам.

Ја сам се налазио на дужности предсједника општине Свети Стефан, која је припадала срезу барском, док је будванска општина била припојена срезу котарском. Неколико дана прије 13. јула позвали су ме у Срески комитет у Бару. Саопштено ми је да ће друг Тито 13. јула послиje подне доћи у Милочер, где треба припремити што свечанији дочек. Мени је припала част да од свих Црногораца са Црногорског приморја први дочекам и поздравим напега Тита. Ја сам па то попоносан и тај доживљај остаје ми у незаборавном сјећању.

Пред сам долазак друга Тита у Милочер све је било спремно за дочек: стигао је велики број житеља са подручја Паштровића, а и из Бара је било пуно народа. Поред тога, штићеници дјечјег дома, који се тада налазио у Милочеру — ратни сиропад из различних мјеста Црне Горе, употпунили су велику свечаност колом, пјесmom, заставицама и цвијећем.

Када је друг Тито стигао и ступио на терасу хотела Милочер, ведар и насмијан, присутни су га пајердачије поздравили. Ја сам му потом зажелio добродошлицу, поздрављајући га у име народа Паштровића, Тито се окренуо према Блажку Јовановићу, који му је саопштио да овдје живе ти познати Паштровићи који су доиста жртава дали у току НОБ. Друг Тито је коракнуо према мени. Срели смо се и један другом чврстом стегли руке.

Друг Тито је желио да се прошета плажом поред самога мора, одакле би уживао у природним љепотама Милочера. Свети Стефан и њихове околине, и већ се био упутио према пристаништу. Ми смо га морали упозорити да се на тим плажама још налазе назане мине које је окупатор својевремено укопао. Пошто се вратио, друг Тито је пошао испред хотела, пре ко парка до павиљона, односно до Паштева

брда, одакле се уз маслињак упутио ка вил „Топлица“, одакле је послиje краћег задржавања пошао са својом пратњом у Будву.

Радио Титоград је 5. јуна 1977. године у емисији у 20 часова објавио (да је друг Тито послиje рата дошао у Црну Гору 12. VII 1946. године преко Бијелог Поља, Колашине и Подгорице, а да је другог дана, 13. јула, био у Цетињу и Будви одакле је послиje Милочера). Према тој изјави, може се закључити да Радио Титоград није имао тачне податке где је друг Тито најприје дошао на Црногорско приморје. Да бих исправио грешку, ја сам написао ово сјећање за „Приморске новине“, јер сам сматрао да не може бити свеједно где је друг Тито најприје дошао на наше Приморје, јер је то један историјски тренутак о коме треба да знају и читаоци нашега листа, посебно они најмлађи.

Петар Митровић

Новембарске награде

(Наставак са прве стране)

Приликом доношења одлуке о доношењу новембарских награда за 1977. годину, Жири је имао у виду сљедеће чињенице:

а) Јадрански сајам у Будви је успјешном реализацијом пројекта о којем је доношењу одлуке о оснивању до данас постигао запажене резултате, као што су материјално, тако и у афирмацијском подједи, те као значајни привредни и културно-западни пут, окупљањем бројних појетилаца и ширењем изложбеног простора, доприноси у знатној мјери комплетирању туристичке понуде и развоју туристичке привреде

екипној конкуренцији и првог мјеста у такмичењу парова, као и посебним признањем што је један члан овог Клуба бранко боје југословенске репрезентације на овогодишњем куглашком првенству Европе у Хелсинкију.

г) Иваница Лалић, пензионисана учитељица из Будве, током дугогодишњег рада у основовој средини је захваљујући правилном педагошком односу према ученицима и успјешним методским поступцима постигла изванредне резултате на пласману васпитања и образовања млађих генерација, успјешно се ангажујући у бројним култур

Иваница Лалић

Загорка Радуловић

ним и забавним манифестијама и активно радећи у низу друштвених организација институција.

д) Загорка Радуловић, наставник музичког васпита из Петроваца на Мору је својим стајним, преданим и стрљивим радом постигла изванредне резултате на пољу музичког образовања деце и омладине у средини у којој живи и ради, а својим учешћем у бројним јавним манифестијама и у својству предсједника Конференције за питање друштвено-политичких радника.

За свих горе изненадних разлога, Жири је једногласно доbio своју одлуку.

Предсједник Жирија,
Рако Дулстић

22. НОВЕМБАР — ДАН ОСЛОБОЂЕЊА ОПШТИНЕ БУДВА

И

29. НОВЕМБАР — РОЂЕНДАН СФР ЈУГОСЛАВИЈЕ

КОЈЕ ПРАЗNUЈEMO У ЗНАКУ ТИТОВИХ И НАШИХ ЈУБИЛЕЈА, НАЈСРДАЧНИЈЕ ЧЕСТИТАМО СВИМ НАШИМ РАДНИМ ЉУДИМА, ГРАЂАНИМА, ДРУШТВЕНО-ПОЛИТИЧКИМ И ОСНОВНИМ ОРГАНИЗАЦИЈАМА УДРУЖЕНОГ РАДА

УЗ НАЈЉЕПШЕ ЖЕЉЕ ДА БУДУЋИМ ПРАЗНИЦИМА РЕВОЛУЦИОНАРНЕ БОРБЕ ПРИДРЖУЈУ СЛАВЉА НОВИХ РАДНИХ ПОБЈЕДА

PUTNIK

YUGOSLAV TRAVEL AND TOURIST AGENCY

BEOGRAD, DRAGOSLAVA JOVANOVIĆA 1

BRANCH OFFICE BUDVA

CABLE: PUTNIK
TELEX: 01-02/36

Бокељска ноћ на Ади

Секција бораца НОР и Будве, која је формирана прије три године од бораца из ових крајева који живе у Београду, организовала је у суботу, 5. новембра 1977. године другарско вече у хотелу „Језеро“ на београдској Ади. У прекрасном амбијенту хотела окупило се неколико стотина бораца, омладинаца и омладинки, родом из Херцег-Новог, Котора, Тивта и Будве, да би се сусрели, упознали и подсјетели на зачинај. И, заиста, све је подсећало на „Невјесту Јадрана“, почев од амбијента у коме је лоциран хотел „Језеро“ (рукавац Дунава), па до музике, игре, пјесме и јела које је сервирано.

Овом већем традиционалном склопу Бокеља и Будванија, који живе у нашем главном граду, присуствовали су као гости и представници друштвено-политичких организација Херцег-Новог, Котора и Фекетића, као и Саво Старовић, предсједник Међуопштинске комисије за његовање традиција НОР.

У разговорима прије почетка свечаног дјела Бокељске вечери, Раде Радановић, секретар Секције бораца града Београда. У мају прошле године одржана је склопштина и формираше су три комисије. Активност секције је свестрана и веома садржајна. У току ове године у Музеју НОР Југославије у Београду приређена је изложба на тему Бока и Будва у НОР. Чланови Секције ангажовали су се у манифестијама на репрезентацији Бока — Будва — Београд. Нарочита активност испољена је на сарадњи и зближавању с колонистима из Војводине. Организован је сусрет бораца с ученицима Основне школе „Никола Ђурковић“ у Фекетићу, као и посјета Фабрици обуће „Антилоп“, Говедарској фарми и Польопривредном добру „Јадран“. У години јубилеја Секција је, у циљу његовања револуционарних традиција, посветила београдску основну школу „Браћа Рибар“. Свечености је, поред наставни-

чког колектива и ученика, присуствовало преко стотину Бокеља и Будванија који живе у Београду.

Један од главних задатака Секције јесте сарадња с општинским организацијама СУБНОР на плану сређивања историјске грађе о учешћу народа Боке и Будве у НОР, као и у послијератном периоду обнове и изградње земље. Нарочито је интересантно раздобље од ослобођења Боке до 15. маја 1945. године за које постоји богата историјска грађа. О току припрема за штампање монографије Прве бокељске народноослободилачке ударне бригаде присутне је упознао Саво Старовић, који је изјавио да се на овим пословима прилично ка сми због потешкоћа финансијске природе. С тим у вези, он је истакао примјер општине Херцег-Нови, где је формиран фонд за његовање револуционарних традиција. Слична иницијатива покренута је и у Котору. Оснивање ових институција није новина у југословенским оквирима — нагласио је Старовић — у нашим оп-

штимама сусједних република они већ одавно постоје — а оправданост њиховог оснивања је не само у томе што се стварају извори финансирања, већ што се у активности његовања револуционарних традиција укључује велики број грађана.

Бранко Сеферовић, предсједник Општинског одбора СУБНОР, нагласио је да постоји прилично лежерности у припремама за штампање монографије Бригаде. — Оно што је урадила Секција бораца у Београду у погледу контаката са Фекетићима треба да служи за примјер друговима у Боки и Будви — нагласио је Сеферовић.

У разговорима су учествовали и Миливоје Урошевић, предсједник СУБНОР Фекетића, Јованка Бринић, Вуко Радоњић, Милан Жмукић, Марко Данубић и Душко Сеферовић, потпредсједник СО Херцег-Нови. Речено је да о раду Секције бораца Бокељске бригаде треба упознавати јавност преко два локална листа — „Бока“ и „Приморских новина“.

Владимир Станишић

Вече које се памти

АКТУЕЛНО

Маслине и мушица

Маслињаци дуж наше ривијере ових дана су — оживели. Прилично добар род измамио је власнике и остale који учествују у берби маслина, на ливаде, брежуљке и вртаче изнад мора. Добар род треба искористити — сакупити плодове и дати их на прераду. Колико ће се у томе успјети, сада се не може одговорити.

— Наше су претпоставке да ће око 460.000 маслинovих стабала колико их има од Улциња до Херцег-Новог, дати око 5000 тона плода — каже др Ксенсија Мирановић, шеф Завода за сунтропске културе у Бару и једини стручњак за маслинарство у Црној Гори. — Ако се све то сакупи и преради, требало би очекивати око 100 тона уља.

Беома добро су родили маслињаци у улцињској општини, на подручју барске комуне и на подручју од Јаза до Буљарице, док је подбацило подручје Боке Которске на коме има око 260.000 стабала. Маслињаци у нашој комуни а слично је и другдје, доста су запуштени: ливаде су зарасле у коров и драчу, па им је тешко и приступити. С друге стране, за многе маслине нико се не брине, нема берача.

— Ми смо наше погоне потпуно припремили за прераду маслина — каже Велимир Влаховић, директор фабрике за прераду уља „Приморка“ у Бару. — Откупљиваћемо маслинov плод у свим комунама.

Међутим, као и ранијих година, маслине нијесу заштићене. И ове године плод је напала маслинova мушица, опака штеточина која десеткује род. Штете, које мушица проузрокује, биће и ове године велике. Јер, како смо обавијештени и у Заводу за сунтропске културе у Бару и у фабрици „Приморка“, мјесец заштиту плода од маслинove мушице нијесу ваљано спроведене. Наиме, требало је да се изврши запрашивање стабала авионом, али се касније испоставило да конфигурација терена то не дозвољава, па је највећи дио стабала остао незаштићен.

Г.

СУСРЕТИ

Несвакидашњи таленат

Ђура Радоњић

„капом небеском“ где је природа била на таком простору толико дарежљива као што је то у Црнј Гори? Да је само Његоша, Јубишу и Лалића дала, било би доста! Где се год окренеш свуда великан: Лубарда, Милуновић, Стијовић, Ђурић, Станић и многи други. Све је то настајало у условима незнаним за друге народе: у једној руци пушка у другој стваралачка кичица. У сиромаштву и борби непрестаној против разних поробљивача, који су свим силама настојали да сатру овај слободарски народ. А он је, као феникс, наново почињао и издизао се из пепела. Богатство инспирација рађало је мноштво талената. Због тога код нас, можда, обиље талената сматрамо као нешто сасвим природно, што није вриједно помена. Због тога, ваљда, не примјењујемо да таленту, поред душевне хране, треба и обичног хљеба, кога имамо у изобиљу.

Зато би требало учинити нешто да овај млади умјетник, као и многи други за које улажемо средства, дође у нашу средину и да у њој уложи свој таленат који се не рађа сваки дан.

Трнски у Загребу

Академски сликар Велимир Трнски отворио је недавно десету самосталну изложбу слика у загребачкој галерији „Карас“, где се представио с десет слика у уљу и десет графика у боји, које је све радио у свом атељеу у Будви. Овај умјетник познат је нашој ликовној публици и по томе што је један од најистакнутијих портретиста будванског „Момнартра“, где током туристичке сезоне портретише оне које занима оригиналан сувенир и успомена на наше ривијеру.

Трнски је својевремено приредио двије успјеле самосталне изложбе у Будви — једну у Галерији „Санта Марија“ и другу у холу „Зета филма“. Он је, иначе, излагао четири пута у иностранству — у Клагенфурту, Швабу, Дизелдорфу и Хајделбергу.

С. П.

Почео текај кројења

Конференција за питања друштвене активности жена Будве у сарадњи са школом „Багат“ из Титограда организовала је у Будви текај кројења и шивења, који је почeo ових дана. Текајем руководи стручна учитељица Смиљка Драговић.

Судећи по броју уписаних — пријавило се преко 70 drugariца — интересовање за овај облик стручног освештавања веома је велико. Текај ће трајати три мјесеца, а након завршетка полазнице ће добити дипломе.

В. С.

БЛАГА ПЈЕСМА ЗАЛИВА

Драги мој Љубиша, ста бри и старински и до бри ево враћам се, ево, твојим давним ријечима о Будви: „чаровна“ је, заиста, она, у мору, уз прву половину великог пјешачног лука од Могрена до Скочидјевојке, „откуд се земаном самодавила дјевојка да учбу поштење“; и у сјеници високог Спаса, под маслинама, на домаку паштровских плашица, које се и данас плаве „свјђ потоцима одрте и испрециједане“. Стоји ондје, код источних врата, твоја висока кућа у којој си угледао свијета, и иста она улица, шира но друге будванске и тјешња но обично, која је и тебе, дјечака, водила на капију и лукку. Све је тијесно и малено у твојој Будви. Међу бедемима, остала је она и данас иста као у твоје дадне. Можда нешто више оронула. Можда више посивјела и потамњела. Али љупка, још, и необично привлачна и упечатљива, ронећи право у таласе уз дугу благу пјесму пространог овог залива...

Ово прастаро мјесто, о којем је још у IV вијеку прије наше ере забиљежено да је значајно грчко насеље, доживљавало је, кроз историју, различиту судбину и различите гospодаре који су се радо отимали о њега. Било је оно илирска утврда, и римска — овуда је пролазила граница западног и источног римског царства, све до доласка Словена који

га, изузетно, нијесу срушили, већ само апсорбова ли домаћи рамански живљање. Допало је у дио и Византији, а у IX вијеку, у два маха, темељито су га опустошили Сарацењи. С краја XII вијека Будвом владају Немањићи, — овдје је, у цркви Маријској,

помоћ партизанским одредима у околини.

Стара тврђава, високо изнад кровова, и још очувани бедеми око града, зна чајне и интересантне археолошке ископине у дворишту хотела „Авала“, у дјељије дрвене напуштене цркве од којих је једна да

путовањима, смирене и заљубљена у ову љепоту коју је најзад нашла. Јутром је под снажним сноповима крупног сунца које се парча у окнима толиких кајита, пљуштећи одатле по свим крововима будванским, пред вече је у лакој сјеници Спаса што

Будва преко кога је пролазила граница Западног и Источног римског царства

Душан издао једну повељу, а за Балшића ратна је лука зетске државе. За тим, ње се хватају Млечићи, владају њоме дуго времена, обећавајући „масне на празне“, све до пада њихове републике, па Французи, па црногорски владика Петар I, коме је одузеше велике силе и предаše Аустрији, све до 1918. кад је ослобођена најзад. За вријеме Талијана и Њемаца, у последњем рату, Будва је град у коме дјелује илегални народ ноослободилачки одбор и за све вријеме она пружа

вана у закуп православцима за службу божју — остали су овде да подсјете на бурну прошлост, и крв, и страдања, да покажу како живот пролази, остављајући за собом тек покој фрагменте себе. Сад све те зидине неумитно разјела трава, и смокве које су никле из њих већ одавно замећу плодове, бедемима се иде, као ходником, крај пушкарница и стражара које више ником не значе ништа и не служе ничему и које само опомињу на давно и прошло у неповрат.

Али, град као да се сели, као да оставља све иживљено у старо и минуло, расцветавајући се изван зидина у подножју зеленог Спаса и равницом каква се ријетко види на Приморју. Оставља тјескобу бедема на ванредно маленом острву спојеном пре влаком с копном, тјескобу у коју се више не усели овај наш богати и узаврели живот који тражи простора и ширине за размах. Заиста, будућност Будве није у чамотињи ових кућа које се грабе о простор и ваздух, ни у досади мртве и скучене варошице приморске, него у једном новом, сасвим динамичном и пуном животу модерног и Будва се јавља, њене контуре су већ уочљиве и она је, и без ове старе, сама по себи привлачна и наметљива, њих двије се, у ствари, допуњују ванредно, чинећи једну импресивну слику која се носи дugo.

Хотел „Авала“, над морем и крај зидина, личи на галију која се давно насукала и коју је прошла жеља за лутањима и

путовањима, смирене и заљубљена у ову љепоту коју је најзад нашла. Јутром је под снажним сноповима крупног сунца које се парча у окнима толиких кајита, пљуштећи одатле по свим крововима будванским, пред вече је у лакој сјеници Спаса што

се непосредно издиже над хотелом и над читавом једном улицом, па на хотелској тераси редови палми дочарају први Медитеран и неке далеке обале — тераса је палуба уз само море и пред бескрајном пучином тако интензивно морем и јужњачком...

Гуди овдје блага пјесма залива, и море је, чини се, гушће и модрије но иначе. Паштровске стране, голе и камените при врху, зелен су оквир који непрестано мами очи и зове у посјету. Горе, у висини, над равницом, дријемају стари манастири Подострог и Стјењевићи, у којима су радо живјеле црногорске владике и куд је, из Будве, пријео скитница и пустолов и добар владар црногорски Шћепан Мали. Лијево је стари Грбаљ којим почиње Бока, а далеки огранци ловћенски, високи, до неба, заводе дивље коло самотно.

Пролазим улицама, не могу да не прођем. Привлачи ме, омајијаног, капија под каменим лавом и плочом ослободиоцима — улазим у град као у поплочани тријем, као у ходник који се извија међу кућама и излозима сасвим скромним. Минијатурне су и пренеске улице ове будванске, тако уске да се може рукovati с прозора на прозор, и сваки шапат из ове куће допире јасно у ону прекопута. Ту се мало шта може скрити и премало је, чини се, скривен овдашњи приватни живот. Скучене простором ове су куће побјегле у висину по неколико катова, наткриљујући бедеме и то мало зеленог грања што се ту и тамо ипак затекне по

ОДЛОМАК ИЗ КЊИГЕ „КРАЈЕВИ И ЉУДИ“

баштама. У средини уличног сплета је омањи трг који не запрема више од пристојне собе и који изазива слику помало непријателјиву, помало банаљну или приближну, личи на срчану комору из које отичу и у коју утичу аорта и вене. Сунца је, сигурно, мало у тим мрачним собама и одајама, не може оно да допре до зидова и кровова који се скоро додирују. И док га вани има у изобиљу преко читавог дана, овдје је оно разграбљено и отето, и само оријетко и у одређени час докопа се можда покојег про зора.

Али, тамо, под тврђавом и кошћелама, јавља се трг за који не кажу узалуд да је диван. Доведе ме њему његова љупкост, његове сјенке и тишина његова, и бескрајно модри вијик на пучину као кроз прозор; ту је бедем давно срушен, да ли од лубарда или земљотреса или валова, и лијепо се чује како море шобоће. Уздиже се касарна високо, сва обраста у густој капари, и личи на прамац о који се непрестано ломе таласи, а оближњи звоник је сива и гола катарака којој су вјетрови разнијели једра. Двије цркве, православна и католичка, жмиркају и овдје једна према другој и отимају се још једнако о бога и о вјернике, о исток и запад, гласкајући се кратким звоњавама да покажу како живе. Јекну тужно овим заливом, у предвечерје, и ја знам да се плаши судбине ових напуштених древних цркава које сада суморно ћуте у близни њиховој — заборављене сасвим и излишне...

У луци остадоше јарболи. Чиопе и жице. Послије се изви цеста и стаде се пети уз Поборе и Манине, ка Космачу и оној голој тврђави. Слан мирис мора замијени оштри ваздух планински. Али море је још било присутно, и ту, оно се још боље видјело — све тамо, пучином, где се небо грлило с њиме, и низ Паштровиће, вијујући с благом разуђеном обалом. Указа се залив у свој својој раскоши, остада бруји у мени као најдивнија пјесма коју сам икад чуо у животу.

Оно острво, пред Будвом, зарумене као да га неко закла. Па утрну. Па утону у модро. Кад одојмо, на мору остадоше све харице да пробају срећу. А Брајићи, попаљено село устанка, дочека нас, као и некад, глуво од мјесечине и сутона...

Душан Костић

Будванске улице су тако уске да се може рукovati с прозором на прозор

130 ГОДИНА ОД ПОЈАВЕ „ГОРСКОГ ВИЈЕНЦА“

ТВОРАЦ „ГОРСКОГ ВИЈЕНЦА“, НЕНАДМАШНЕ ПОЕМЕ О ВОРВИ ЗА СЛОВОДУ, КОЈА ЈЕ НАДЖИВЈЕЛА И ПОКАПАЛА СВОЈУ МРАЧНУ САВРЕМЕНОСТ, ПРЕШЛА ГРАНИЦЕ ЗЕМЉЕ И ПОСТАЛА СВОЈИНА СВИХ НАШИХ НАРОДА И ВАСПИТАЧ ГЕНЕРАЦИЈА ЗНАМЕНИТИХ ВОРАЦА ЗА СЛОВОДУ, ПЕТАР ПЕТРОВИЋ ЊЕГОШ ЈЕДИНСТВЕНА је личност у нашој КУЛТУРНОЈ ИСТОРИЈИ. ОД СВОГ НАЈРАНИЈЕГ ДЈЕТИЊСТВА, КАДА ЈЕ ОДВОЈЕН ОД РОДНОГ СЕЛА И ДОВЕДЕН У ЦЕТИЊСКИ МАНАСТИР, ДО СВОГ ПРЕРАНОГ КРАЈА, 31. ОКТОБРА 1851. ГОДИНЕ, ОН ЈЕ НЕОДОЉИВО ПРИВЛАЧИО СВЕ ОНЕ С КОЈИМА ЈЕ ДОЛАЗИО У ДОДИР, ОСВАЈАЈУЋИ ИХ НЕ САМО СВОЈИМ СТАСОМ, ЈЕПОТОМ И ВИСТРИНОМ, ВЕЋ И СВИМ ДРУГИМ ОСОБИНАМА.

Ово ће бити црногорски Ахилес и Орфеј! — пророчански је узвикнуо Сима Милутиновић Сарајлија, обећавајући да ће тог дјечака научити да буде Спартанац: „да подноси глад, жеђ и сваку витешку невољу.“ Вук Врчевић, који је много касније, за вријеме Његошевог боравка у Мајнама, преписивати „Свободијаду“, забиљежио је о аутору овог спјева како се био „прерано развио и душом и узрастом“ и да је већ у шестнаестој години изгледао „као који му драго савршени младић“. „Из првих његових по кушаја“ — додаје Врчевић — „види се да га је бог за пјесништво створио, као што га је одликовао стасом и људском дивотом над милијуне људи који су се рађали и који ће се родити“. Ни Вукку Карадићу није промакао први сусрет са црногорским владиком о коме је записао да „нема још пуних двадесет година, а већи је и љепши него икакав гренадир у Бечу“. Адмирал Пецет био је, такође, одушевљен Његошем и то је изразио ријечима: „Владика је најљепши пријерак човјека каквог смо и кад видјели!“

Отмени женски свијет на свим дворовима уздисао је за овим кнезом духовником“

Имбро Ткалац био је један од многих који се нијесу могли отети Његошевом личном шарму. Он за њега није био само „једна сјајна појава с класично лијепим лицем и озбиљним или благим изразом“, ни најљепши човјек кога је икада у свом животу видио, већ и „до крајности занимљива и тајна личност“. „Његова изванредна љепота“ — наставља Ткалац — „учинила је утицај на дворовима у Петрограду, Бечу и Напуљу; отмени женски свијет на свим дворовима уздисао је за овим кнезом духовником, а он је био тако мало у стању отети се овим чарима да је подлегао сущини која га је у његовим четрдесетим годинама покосила“. При сутрету у Дубровнику, Али-паша Сточевић био је опчињен Његошем, за кога је рекао да је „то онај прави српски бан од Косова“, али ишта мање од своје кадуне, која је свој протест и прекор изразила сљедећим ријечима: „Ви сте, Срби, најнесрећнији милет на свијету. Имали сте једнога добра човјека, мојега дјевера Рада Владику, па сте, несрћни миљети, и њега закалујерили, као никад од њега евлада порода имати нећете. А, турске ми вјере, да је у нашем царству, седам бисмо га пута женили док би евлад имао!“ Јегор Ковачевски оставио је, такође, занимљив Његошев портрет: „Необично високог раста, стасит, са црном, као катран, по рамених умом и вољом“. При

крају живота, према забиљиши Љубе Ненадовића, који ће испод једног Његошевог портрета написати: „Втори (други, послије руског цара) суперен у славенском роду, а први и цигли (једини) што љуби слободу“, владика Раде ће у Ротшилдовој вили близу Напуља одређеније дефинисати своју земљу: „Црна Гора је град у коме је опсједнута посљедња искра српске независности. Црна Гора је кремен који на сваки удар огањ даје...“

„Овај човјек заслужује да буде надзиран!“

Приликом посјете Бечу, Његош је разговарао с кан-

ка изразитог поштовања према релагионим и монархистичким начелима, и он не крије своју наклоност према западном либерализму...“ А руски дипломата Срезњевски другачије је, што је и разумљиво, дожијио сусрет с Његошем: „Што дуже с њим говориш, то му се више дивиш као човјеку и као владару црногорском. Он говори лијепо, паметно, с пуно осјећања, достојанствено и без натезања. У свакој његовој ријечи огледа се лубав према народу, а у обраћању — црногорска једноставност. О Његошевој скромности и једноставности свједочи, између осталих, и једна биљешка Милорада Медакoviћa. Када су у Фиренци понудили Владици апартмане у којима су одсједали херцози и кнезеви, он је одговорио: „Оставите ви те собе кад зам они опет дођу. Они узимају од народа на претек, а ја што уштедим дајем народу.“ „И када је путовао ради лијечења, Његош се бринуо о свакој пари, провјеравао рачуне, сјејајући се свога вјечно оскудног народа, чије потребе неће заборавити ни у својој посљедњој пјесми — тајстементу.“

Саксонски краљ, који је стигао у Црну Гору, више као научник-ботаничар, није заборавио да запише утицај који је на њега оставио Његош: „Необично висок човјек, тамне косе, с кратком брадом и с малим живим очима — права словенска физиономија... У спавању сопи је, уместо црквених амблема, које би човјек очекивао да ће видјети у стану једног владике, висила Скендер-бегове сабље међу не колико пиштолја. На радном столу лежали су Рјечник Академије и разне француске књиге... На кревету изнена дио ме је у први мах пар голубова који се милују кљу новима као не баш подесан амблем за владику који живи у целибату.“

Саксонски краљ био је у својој оцјени најблажи. Другима, па и кнезу Милошу Обреновићу, веома ће сметати што Владика црногорски не држи много до свог духовног чина. Оптуживање га због тога његовом „покровитељу“, руском двору, а неће бити поштеђен ни од многих клевета и интрига. Милорад Медакoviћ, који му је био секретар, као да га је оптуживао због тога што је за вријеме његовог бављења у Црној Гори, „за четири године Владику само једном служио летурђију, и да није било да попи и ђакони, не би ни тад“. У свом одговору на анатемак патријарха Рајачића, Његош је одговорио и Медакoviћу и свима који су га оптуживали: „Сви канонски источни архијереји, кад своје съеште нике рукополажу, наоружавају их јеванђељем, крстом, требником и епитрахијем — да крсте водом и духом, а ја, рукополажући на једној служби по 72 свештеника, дао сам им у дужност да не крсте само водом и духом, него често и водом и крвљу, и то ми је учинило да одбраним православну вјеру, и с њом српску народност, од грознијих и честијих нападаја Венеције, Рима и Цариграда“.

(Крај у новембарском броју)

Милосав Лалић

А. А. ПАТОН

БЕЗ БЕРАТА

Владици је сада око тридесет и пет година, дивовског је раста, висок, вјероватно, шест стопа и три четири палца, јер, мада га нисам видио у Црној Гори, касније ми се пружила прилика да кратко разговарам с њим у Сплиту, приликом његовог повратка из Беча у Црну Гору. Он говори, поред матерњег је зика, француски, италијански и њемачки. Има велику жеђ за знањем и много смисла за књижевност; и, мада је увучен у политичке послове још као сасвим млад, показао се врло енергичан и способан. Године 1831. ускоро послије ступања на престо, образовао је Сенат, који је отада био не само савјет ослобођења него и суд правде. Завео је и мали порез, који, са девет хиљада дуката до бијених сваке године од Русије, не само да је покрива годишње издатке него му је омогућавао да уштеди знатну суму за црне дане. За вријеме оскудице 1946. године послао је више лађа натоварених житом, и све по родице су примиле помоћ, која их је, у многим случајевима, спасла од глади.

Од свих Владићиних творевина највише се истиче „Горски вијенац“, који је написао поводом покоља и истраге потурица од стране првога владике, Данила, крајем XVII. вијека... Буквалан превод може, као капут код се изврнут обуче, и зазвати смијех, али су ми причали они који су проучавали рукопис у оригиналу да обилује снажном дикцијом, мноштвом метафора и да се понекад уздиже до генијалности...

Још као врло млад, Владици је показао хитри дух у практичним стварима. Године 1832. диктант потомак и представник куће Црнојевића, хришћанских поглавара Црне Горе, био је Бушатли Мустафа, наследник паша у Скадру, одметнут у то вријеме од Порте. Када га је султанова војска побиједила и послала у Цариград као заробљеника, велики везир Мехмед Решид-паша позвао је тада Владику на покорност, нудећи да му да берат или султанову повељу. Владику, тада младић од двадесет година, одговорио је лаконски: „Докле год је Црна Гора независна, берат који ме наименује за владара је непотребан, а ако би Црна Гора била освојена, берат би био ругање“. Осам хиљада војника — дијелом Албанаца, а дијелом редовних војника — било је послато да најђира Владику да опозове своје ријечи; али су побједоносне трупе, које су отеле скадарски пашалук муслиманској потомци Ивана Црнојевића, сматрали предају наследних имања својих предака очакном дужношћу и лако, одустале од плана“.

Петар Петровић-Његош

Геније поезије и геније слободе

а филозоф за путовању у целаром Метернихом и његовом супругом, која ће га назвати „дивом од човјека, који мало мисли на своју дијеџезу, али утолико више сања да се наођеца турских глава“. То је био утицај са динае, површан свакако, али не и сасвим непроницљив. Канцелар је био одређени: Аустро-угарска се бавила Црном Гором, коју је била окружила својим доушницима, Капетан Фридрих Орешковић, који се Његошу представљао као исакрен пријатељ, имао је задатак да све што о њему чује и сазна, одмах достави Бечу. „Владика Црне Горе“ — цитирајмо канцелара Метерних — „врло је млад човјек — нема више од два десет и три године; што се тиче његових моралних особина, изгледа ми да су, и поред помањкања његовог васпитања, исто тако развијене. Његов дух је очигледно наклоњен слободоумљу и због тога, дакле, овај човјек заслужује да буде брижљиво надзиран. Његови разговори носе печат недостат

ЗА МЛАДЕЋ * О МЛАДИМА * МЛАДИ О СЕБИ

АЛЕКСАНДАР СЕРГЕЈЕВИЧ-ПУШКИН (1779—1837)

ТВОРАЦ НОВЕ РУСКЕ КЊИЖЕВНОСТИ

АЛЕКСАНДАР СЕРГЕЈЕВИЧ ПУШКИН васпитаван је у напредном либералном духу, у атмосвери патриотске бојбе руског народа против Наполеонове најезде. Одушевљен идејама Волтера и Радишчева, још за вријеме школовања спријатељио се противницима царског самодржавља и свих ограничавања људске слободе, а нешто касније приступио је декабристима. У двадесет првој години живота протјеран је, због својих слободоумних пјесама, на југ Русије, где је провео четири године, највише у Кишињеву. Иако му је 1824. године дозвољено да се врати на своје имање у Псковској губернији, он се до краја живота није ослободио надзора власти. Као жртва гнусне интриге, исплетене око његове жење, погинуо је у двобоју 1837. године.

СПОМЕНИК

Нерукотворени спомен себи сам диг'о пун
части,
Коров на његовој стази никад неће нићи.
Више од обелиска у небо он ће се дићи,
и никад неће пасти.

Ја сав умријети нећу. Душа у завјетној лири
остаће вјечна, преживјеће ми прах
и слављен бићу док луна над земљом зраке
шири
и траје задњег пјесника дах.

О мени глас ће ићи по свој големој Русији
и спомињаће мене на земљи сваки пук,
и годи унук Словен, Финац и Калмик што
путиша
лук у дивље степе бусији.

И дugo збog тога бићу ја мио своме роду,
јер осјећаје добре ја сам будити знао,
у ово сурово доба прослављао сам слободу.
милост за пале сам звао.

Пушкиново књижевно ства
ралаштво одликује се ширим
и разноврсношћу. Писао је лирске и епске пјесме,
проповједке, драме, рома-
не, путописе, књижевне кри-
тике и есеје, учествовао у
покретању књижевних ли-
стова и часописа, а велика
је његова заслуга и за ре-
форму руског језика.

Главна Пушкинова дјела су (по области и времену на стапању): „Руслан и Људмила“ (1820), „Кавказски заробљеник“ (1821), „Бахчисарајски шедрвани“ (1823), „Цигани“ (1824), „Полтава“ (1829), „Бронзани коњаник“ (1833), „Евгеније Оњегин“ (1823—1831), „Арапин Петра Великог“ (1827, недовршен), „Дубровски“ (1832, недовршен), „Капетанова књи“ (1836), „Пикова дама“ (1834), „Борис Годунов“ (1825), „Моцарт и Салијери“ (1830), најзад бајке у стиховима: о цару Салтану, о рибари и рибици, о мртвој царевој кћери, о златном петлићу.

За вријеме свог изгнанства на југу Русије Пушкин се упознао с доста бројним српским емиграцијом послије 1813. године и виђао се с неким Кађорђевим војводама. Сусрет с најмлађом Кађорђевом кћерком инспирисао га је да напише поему „Кађорђевој кћери“, а по-

слије појаве Меримеове мистификације српскохрватских народних пјесама написао је „Пјесме Западних

Словена“, циклус од 16 пјесама у којима сретамо карактеристичне детаље — де сетерачки размјер, поједине изразе и обрте — који указују на српски утицај.

А. С. Пушкин

Чакдајеву

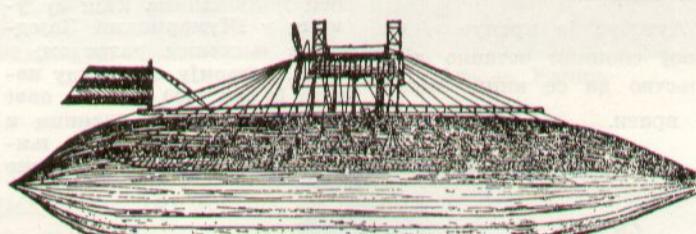
Љубави, наде, тихе славе
Мажења престадоше рана.
Ишчезну радост младих
дана
к'о сан, к'о јутра магле
плаве.
А још у нама жеље сине
Под кобне власти тешком
игом,
и душе немирне, с бригом,
слушам ватај отаџбине.
Чекамо, надамо се с тугом,
тренуцима слободе свете,
к'о љубавник ком мисли
лете,
иако она неће другом.
Док за слободу изгарамо,
за част још срца док се
плаше,
изливе дивне душе наше
посветићемо земљи само.
Знај, друже: звезда када
сине
љепоте, среће тад устаће
Русија снена, јаром пашће,
срмскано биће самовлашће
и у његове развалине
имена наша уклесаће.

МОЖДА НИСТЕ ЗНАЛИ

Фердинанд фон Цепелин патентирао је 1897. године ваздушни брод који је назван по свом конструктору „цепелин“. Балон се састојао из три гканином пресвучена алюминијска којнтрау у које су уграђивани балони с плином, међусобно повезани као жељезнички вагони. Уред за патенте сврстао је тада ову летилицу у рубрику „Спорт и игре“. Исте године појавио се и бензински мотор, мотор будућности. Др Херман Велферт, проналазач, иначе по занимању књижар, и његов механичар полетјели су из Берлина — Темплхофа, али су погинули, пошто је брод експлодирао.

Прва, такође неуспјела, експедиција ваздушним бродом на Сјеверни пол предузета је 1897. године. Два Швеђанина кренула су са Шпицберга плинским балоном у намјери да прелете Сјеверни пол и стигну до

ВРИЈЕМЕ ДИРИЖАБЛА

Хенлайн је 1872. изградио ваздушни брод

Аљаске или Сибира. Њихови лешеви нађени су тек послије 33 године. Тада се сазнало да су они успјели да пређу само једну трећину растојања до Сјеверног пола. Приликом овог лета употребили су нови инструмент — вариометар — који је показивао пењање и спуштање летилице.

Прва катастрофа „цепелина“ додгила се 4. августа 1908. године. Гроф Цепелин био је испунио услове које

НА МАРГИНАМА ШКОЛСКОГ ЗАДАТКА

ПОЗИВ НА МАШТАЊЕ

„Игра облака“ — назив је задатка који је учитељица **Злата Вуковић** задала ученицима првог одјељења трећег разреда Основне школе „Стјепан Митров Ђубишић“. Циљ је био да се утврди колико деце знају да посматрају, односно да се допринесе развоју њиховог запажања, размишљања и маштања.

„... Кад сам пошао да се играм“ — пише, између остalog, Драгомир **Никчевић** — „видио сам облаке. Један ми је лично на пантера, а други на зеца. Касније се први „претворио“ у краву, а други у магарца“. Пратећи даље кретање облака, овај малишан је „видио“ чаробњака, затим јежа и миша. Дарку **Дујовићу** је облак личио на тигра. „Нашио је затим човјек с пушком и почeo да трчи за тигром. Слика се ускоро промијенила: тигар је постао птица, а ловац — орао...“ Посматрајући игру облака, **Сандра Јаблан** је „видјела дивне слике: најpriје драца који се претворио у лава разјапљених, а затим у лађе које су почеле да се љуљују по мору“. **Маји Обућини** је „један облак личио на замак, други на ћавола, трећи на бијелог коња. Након дужег посматрања све те фигуре су се „претвориле“ у два бика, па у пса и мачку и, најзад, прије него ће опет постати облаци, у балерину! **Мирјана Марковић** је „примијетила“ двије балерине. „У њихову игру умијешала су се два витеза, који су, након краткотрајног плеса, почели да се мачују“. **Лазару Нешићу**, док је посматрао облаке, учинило се да се „нашио у златном двојцу чији је врт био пун разноврсних војака; на гранама су скакутале птице... Појављују се оклопник и троглави змај“. Сртени **Тодоровићу** се учинило да „облаци играју прекрасно коло у коме су се нашли змај и вitez, који су изводили мноштво враголија и чуда. „Милан Павићевић је међу разним фигурама препознао балерине у бијелим хаљинама, а **Драгана Пејовић** прво велику корњачу, па коњску главу, орла у лету и борбу бикове коју је замијелила игра дјевојчица у лепешавој хаљиници...“

Циновска опсерваторија

Ријетко се који владалац или принц — пише др **В. Телеки** — усудио да покаже голико интересовање према астрономији колико Тамерланов узук **Мухамед Таратај** (1394—1400), познат у астрономији као Улугбек, што у преводу значи „велики кнез“. Послије Тамерланове смрти (1405), на престо је дошао његов син Шакрху, који је, четири

године касније, именовао зета **Мухамеда** за управника великог дијела царства са сједиштем у Самарканду. Пошто није успио да води завојевачке војеводства као Тамерлан, Мухамед је показао велико интересовање за науку, попунио своју велику библиотеку књигама које су сачуване и окружио се научницима, међу којима је било највише математичара и астронома.

Увидјевши да ради истраживања треба посматрати земљеске тијела и појаве, Мухамед одлучио је да сагради нову опсерваторију и снабдије је потребним инструментима. За двије године подигао је главну зграду, висине 30 метара, која је имала цилиндричан облик. Основни инструмент био је секстант, изграђен од мрамора, полуучрнчика 40,21 метара. Лук секстанта је подијељен на степене, а једном степену одговарао је лук дужине 70 сантиметара. Сам секстант је у неком уздубљењу, постављен у правцу сјевер—југ. Помоћу тог инструмента одређивани су положаји небеских тијела. Улугбек је одредио нагиб равни склиптике (равни у којој се Земља окреће око Сунца) према еклиптору са тачносту од око пола лучне минуте, док је Птоломеј је тачност била 10 минута, а послије њега нешто око два минута.

До 1437. године Улугбек је са сарадницима завршио каталог положаја 1019 звјезда са којим су Европљани упознати тек стогодине касније! Кatalog је пуштен у Оксфорду 1665. године, када су европски каталоги били тачнији.

Пошто је 1447. године умро Сакрх, наслиједио га је Улугбек, чији се просветитељски дух и љубав према науци писјесу свијали вјерским фанатицима, који су га убили 1449. године, одрубили му главу и уништили његову опсерваторију.

Врати се

Кад гледаш ту ријеку без повратка
што је са собом однијела наше дјетињство
и однијеће звијезду наше младости,
кад чујеш мој глас у звону кише:
чезне ли твоје срце за животном радости
и може ли без љубави више?

Док ти косу мрси вјетар снени
и док усамљен луташ обалом својих снова,
тражећи нешто што си некад имао
и чега нема више,
нека те пјесма ова
што се у химни валова чује
поново врати мени.

МАЈА КОЉАНИН

Збога дјетињства

До недавно су мој свијет чиниле лукте и пра-
ва сазнања стечена у
основној школи, цртани фил-
мови и родитељска њеж-
ност. До јуче сам се смијајим
брatom свађала на разној
нози.

А сада? Велика сала за лут-
ке — ту су књиге; сазнања
су већа; однос родитеља пре-
ма мени је другачији, сада и
мене питају за мишљење.
Брату попуштам, не зовем

га више: „Мали“. Сада знам
зашто му смета тај пријед; и ја сам у његовим година-
ма жељела да се отарасим
тог сталног епитета, да по-
станем велика.

Осјећам се одраслом.

Али, жалим за дјетињ-
ством. Нијесам стално у кру-
гу породице — имам своје
друштво. На своју жељу да
одрастем не гледам више ис-
тим очима.

Дјетињство полако одлази. Нема га више у мени. Ја трчим за њим, желим да
га ухватим, да га бар још
за трен задржим, а оно бје-
жи. Скрива се испод малено-
г кревеца који сам прерас-
ла, у окрајним хаљиницама,
које сам радо носила, међу луткама с којима сам
се играла.

Моје дјетињство више не
живи. Оно је окамењено у
буквару, у првом написаном
слову, у свескама које још
чувам и радо прелиставам,
у тротинету што га сад брат
вози. Окамењено је у првом
споменару, у сјећању па пр-
ву циркуску представу.

Биће још споменара, али
пјесме у њима биће озбиљ-
није, биће још лутака —
али живих.

Аутобус је кренуо и на
првој спонци оставио дјетињство да се више никад
не врати.

Бранислава Нешин

ОБИЧНА ДЈЕВОЈКА

Знам да сам обична
дјевојка,
као и многе друге.
Имам смеђе очи
које те стално прате,
можда, као још пеке?
Имам њежне руке,
можда, као још нека
дјевојка
која ти их пружа.
Али, имам срце
које нема ни једна
друга,
јер она само тебе воли.

ЈЕДНА ЛИЈЕПА ИГРА

Шта је за тебе љубав?
Само пољубац, стисак
руке
и то је цијела прича.

Знам: волиш да се
играш
туђим осјећањима,
а не знаш како је то
окрутно и болно.

Шта је за тебе
љубав?
Само лијепа игра
која кратко траје, а у
мени
живи веома дugo.
Слободанка Ђурђић

Бисте народних хероја Вукалице Митровић-Шунье и Ника Анђуше

Незаборавни датуми

Октобар и новембар подсећају на многе значајне датуме из наше и свјетске историје. По првом је назvana једна велика револуција, која је, у ствари, почела седмог дана другог мјесеца. Двадесетог октобра 1944. ослобођен је главни град наше домовине, а четири године раније, 21. октобра у Крагујевцу је „јуначки умрла чета ћака“.

Сјећам се поруке стиха — заборавио сам како тач-

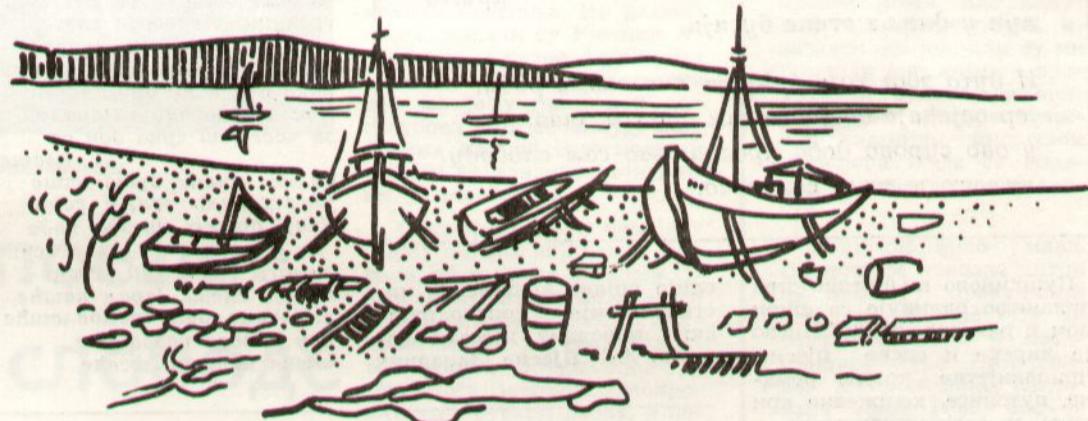
што јесте: град херој.

Остале су ћачке књиге и свеске, и на брзину написана не предсмртне поруке: „Ништа још нисмо окусили... Гладан сам... Не знамо шта ће с нама бити... Није ме страх, али ми сузе павири из очи... Заувјежен вас грлим...“ — писма која се чујава у витринама музеја, у породичним албумима, у срцима мајки.

Било је хладно... били су гладни: без дрва, угља,

шен, иако више нису били без хљеба и слободе! А ти дјечаци — имали су година колико их сада ми имамо у ученици, већ на — два корака од смрти. Ту, на стре лишту, професор је држао час, који још траје, који се неће никад завршити, јер је, као и нама, намијењен генерацијама будућих.

Био је октобар мјесец 1941. године. Био је новембар — двадесет и други дан тог мјесеца — 1944. Ласте су

ио гласи — о дјеци која нијесу дорасла, која ни дјетињства, ни младости нијесу имала. Као да је поснен малишанима који су умрли у Шумарицама. Заједно с њиховим разредом, у смрт, историју и легенду пошло је око 7000 грађана овог града-хероја. Ти ученици и радионици учинили су да њихов Крагујевац постане оно

— цвокотали су од хладноће и због неизвјесности. Шта ће с њима бити? — питали су се, питали су и један другог, тражили одговор од старијих. С њима је био „њихов професор стари“. Његов час није био завр-

биле већ давно одлетјеле. Хладно је било у ученицима, у домовима, у грудима. Само је крв бораца који су нам доинијели слободу била топла. Та крв и данас грије.

Драган ХАЦИЋ

Осјећам и чујем јесен

Постоји вријеме када се у душу усели лагана сјета. Тада се свијет око себе гледа дружијим очима. Вјетар за мене више није само вјетар. Чини ми се да га видим како јури кроз пусте улице, да чујем тужне звуке његове флауте. Природа шапуће да се нешто промијенило.

Хладне јесење кише уми-
вају прозоре и тротоаре. На
плочнику се огледа сјај ули-
че свјетиљке која шире
трепераву светлост кроз су-
мрак. Усамљени пролазник
гледа на сат и журно се
удаљава.

Остао је само још један
лист у парку. Танком петељ-

ком везан је за грану с којом је друговоја од прољећа. Његова „браћа“ су већ одавно на земљи. Ту се лагано слажу као прашина међу листове дебеле старе књиге. Посљедњи лист остао је као побједник који очекује смрт. Вјетар га врти, окреће, баца, али он се опира — бори се до посљедње капи крви. Као да му је сва снага у тој њежној петељци. Ипак, посљедњи налет вјетра потопио је ту сламчицу на води која му је била посљедња нада. Лист је пао на земљу лагано као што пада снijег.

Маја Колјанин

ДЕВИТОМЈЕСЕЧНО ПОСЛОВАЊЕ „МОНТЕНЕГРОТУРИСТА“

Биланс овогодишње туристичке сезоне у „Монтенегротуристу“ изванредан. На конференцији за штампу, која је одржана средином мјесеца, новинарима је саопштено да су резултати премашили очекивања туристичких посленика ове највеће угоститељско-туристичке организације у нашој земљи.

За девет мјесеци ове године хотелски капацитети „Монтенегротуриста“ коришћени су за 11% више него у истом раздобљу прошле године, односно домаћи и инострани туристи су за то вријеме остварили милион и по ноћења, што је премашило све досадашње рекорде.

Остварени укупни приход износи 661 милион или 15% више него за девет мјесеци прошле године, док остатак дохотка износи 36 милиона 89% више него од јануара до септембра 1976. године.

— Изузетно смо задовољни резултатима који премају и наша најоптимистичкија очекивања, рекао нам је Војо Вучековић, директор финансијског сектора „Монтенегротуриста“. — Наиме, овако добре резултате постигли смо упркос чињеници да су цијене пансионских и ванпансионских услуга током овог љета биле на нивоу прошлогодишњих, као и да су грошкови пословања ове године порасли за 14% у односу на прошлу.

Штанд „Монтенегротуриста“ на Јадранском сајму

Разлога за овакве успјехе, по ријечима Вучековића, има више. Код свих организација у овом туристичком

гиганту досљедно је поштован програм стабилизације. Година квалитета дала је прилично добре резултате

када је у питању однос угоститељског особља према госту, а постигнуте су и велике уштеде код хране и

пиће у хотелима и другим угоститељским објектима. И акција „Караван Монтенегротуриста“ имала је великих одјека у земљи, нарочито на подручју Војводине, у же Србије, Косова и Македоније, па је љетос у објектима овог предузећа боравило више домаћих гостију него икада до сада. Само у хотелима гости из наше земље пунили су љетос капацитете у просјеку 34%, што је много више него претходних година. На добре резултате утицало је и велики туристички промет пруге Београд — Бар, као и веома добра ванпанајлонска потрошња остварена у објектима који су изграђени за релативно мале паре.

Од 22 основне организације удруженог рада, колико их је у саставу „Монтенегротуриста“, најбоље резултате постигле су „Свети Стефан“, „Велика плажа“ и „Корали“, док је са губитком пословала једино ООУР „Синђавина“ из Мојковаца.

Према ријечима Воја Вучековића, и крај године доноси позитиван финансијски резултат, али он, наравно, неће бити тако добар као послије девет мјесеци, с обзиром да су већ сви сезонски хотели затворени и да ће се до краја сезоне практично трошити дио зарађеног новца, а веома мало ће се акумулирати.

С. Г.

УЗ НАЈСРДАЧНИЈЕ ЖЕЉЕ ДА И БУДУЋИМ СЛАВЉИМА РЕВОЛУЦИОНАРНЕ БОРБЕ НАШИХ НАРОДА ПРИДРЖУЈУ ПРАЗНОВАЊА НОВИХ РАДНИХ ПОБЈЕДА ЧЕСТИТАМО

22. НОВЕМБАР ДАН ОСЛОБОЂЕЊА БУДВАНСКЕ ОПШТИНЕ

И

29. НОВЕМБАР — РОЂЕНДАН НАШЕ СОЦИЈАЛИСТИЧКЕ ДОМОВИНЕ

СВИМ НАШИМ РАДНИМ ЉУДИМА, ГРАЂАНИМА, ДРУШТВЕНИМ И ПОЛИТИЧКИМ ОРГАНИЗАЦИЈАМА

КОЛЕКТИВ

ХТП „МОНТЕНЕГРОТУРИСТ“ — БУДВА

Ада — Улцињ

РАДНИМ ЉУДИМА, ГРАЂАНИМА, ПОСЛОВНИМ ПРИЈАТЕЉИМА, ДРУШТВЕНО-ПОЛИТИЧКИМ И ОСНОВНИМ ОРГАНИЗАЦИЈАМА УДРУЖЕНОГ РАДА ОД СВЕГ СРЦА ЧЕСТИТАМО ВЕЛИКЕ ПРАЗНИКЕ

22. НОВЕМБАР — ДАН ОСЛОБОЂЕЊА ОПШТИНЕ БУДВА

И

29. НОВЕМБАР — РОЂЕНДАН СФР ЈУГОСЛАВИЈЕ

УЗ НАЈЉЕПШЕ ЖЕЉЕ ДА У БУДУЋЕМ РАДУ СЛАВИМО ОСЛОБОДИЛАЧКЕ И РЕВОЛУЦИОНАРНЕ БОРБЕ ПРИДРЖУЈУ ПРАЗНИКЕ НОВИХ РАДНИХ ПОБЈЕДА

КОЛЕКТИВ ООУР „АВАЛА“ БУДВА

Хотел „Авала“ чека адаптацију

ОД СВЕГ СРЦА ЧЕСТИТАМО СВИМ НАШИМ ТРУДБЕНИЦИМА, ГРАЂАНИМА, ДРУШТВЕНО-ПОЛИТИЧКИМ И ОРГАНИЗАЦИЈАМА УДРУЖЕНОГ РАДА ВЕЛИКЕ ПРАЗНИКЕ НАШЕ РЕВОЛУЦИОНАРНЕ БОРБЕ

22. НОВЕМБАР — ДАН ОСЛОБОЂЕЊА ОПШТИНЕ БУДВА
29. НОВЕМБАР — РОЂЕНДАН НАШЕ РЕПУБЛИКЕ

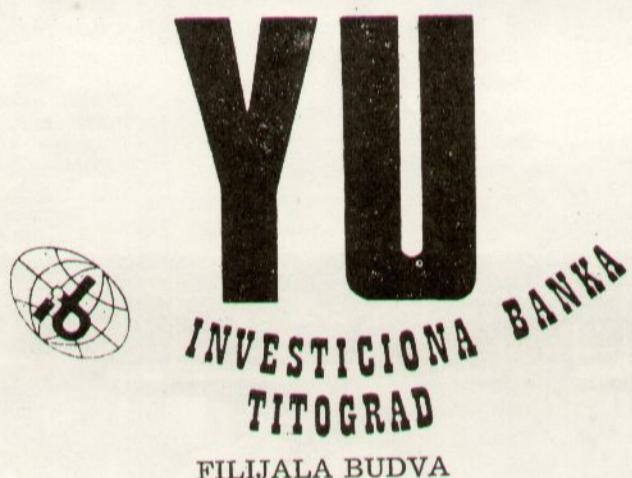
УЗ НАЈЉЕПШЕ ЖЕЉЕ ДА У БУДУЋЕМ РАДУ ПОСТИЖУ СВЕ БОЉЕ РЕЗУЛТАТЕ НА СВИМ ПОЉИМА СТВАРАЛАШТВА

КОЛЕКТИВ ДОМА ОДМORA „БУДВА“
СА ОДМАРАЛИШТИМА „БУДВА“ „ПАРК“
„ПЕТКО МИЉЕВИЋ“

СВИМ КОМИТЕНТИМА, ШТЕДИШАМА, ПОСЛОВНИМ ПРИЈАТЕЉИМА, ДРУШТВЕНО-ПОЛИТИЧКИМ И ОРГАНИЗАЦИЈАМА УДРУЖЕНОГ РАДА, КАО И СВИМ ГРАЂАНИМА НАШЕ РЕПУБЛИКЕ ЧЕСТИТАМО ВЕЛИКЕ РЕВОЛУЦИОНАРНЕ ПРАЗНИКЕ

22. НОВЕМБАР — ДАН ОСЛОБОЂЕЊА ОПШТИНЕ БУДВА
И
29. НОВЕМБАР — РОЂЕНДАН СФР ЈУГОСЛАВИЈЕ

КОЈЕ ОВЕ ГОДИНЕ ПРОСЛАВЉАМО У ЗНАКУ ПРОСЛАВЕ ЈУБИЛЕЈА ДРУГА ТИТА — 85. ГОДИШЊИЦЕ ЊЕГОВОГ РОЂЕЊА И 40. ГОДИШЊИЦЕ ДОЛАСКА НА ЧЕЛО КОМУНИСТИЧКЕ ПАРТИЈЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ. ЖЕЛИМО ИМ НОВЕ ВЕЛИЧАНСТВЕНЕ УСПЛЕХЕ У ИГРАДЊИ НАШЕ САМОУПРАВНЕ СОЦИЈАЛИСТИЧКЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ

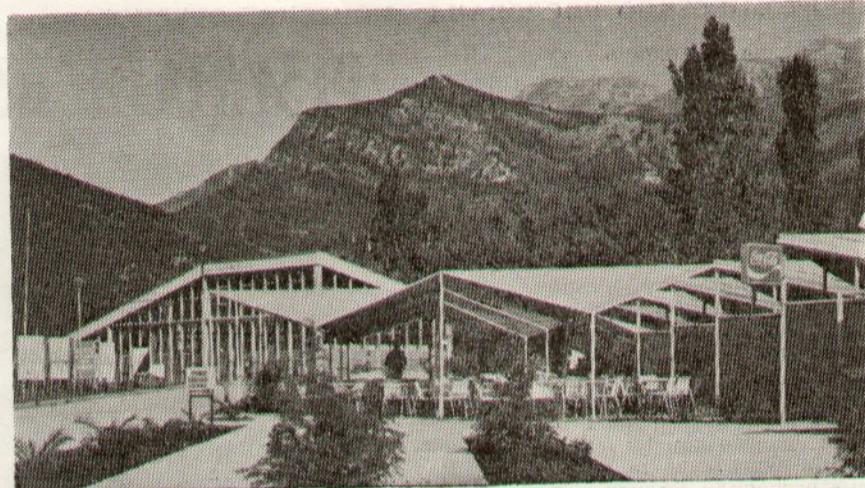
ОБАВЉА ПОСЛОВЕ КРЕДИТИРАЊА ПРИВРЕДЕ И СТАНОВНИШТВА ДИНАРСКЕ И ДЕВИЗНЕ ШТЕДЊЕ, ДЕВИЗНИХ И ЖИРО РАЧУНА, ИСПЛАТЕ ЛИЧНИХ ДОХОДАКА ПРЕКО ШТЕДНИХ КЊИЖИЦА ИТД.
ФИЛИЈАЛА ОБАВЉА УСЛУГЕ РАДНИМ ДАНИМА У ДВИЈЕ СМЈЕНЕ ПРЕКО ЦИЈЕЛЕ ГОДИНЕ

ООУР „ЈАДРАН“ — ТРГОВИНА

НАЈСРДАЧНИЈЕ ЧЕСТИТА СВИМ РАДНИМ ЉУДИМА, ГРАЂАНИМА, СВОЈИМ ПОСЛОВНИМ ПРИЈАТЕЉИМА, ДРУШТВЕНО-ПОЛИТИЧКИМ И ОСНОВНИМ ОРГАНИЗАЦИЈАМА УДРУЖЕНОГ РАДА ВЕЛИКЕ ПРАЗНИКЕ

22. НОВЕМБАР — ДАН ПОЧЕТКА РАДА У СЛОБОДИ
И
29. НОВЕМБАР РОЂЕНДАН СФР ЈУГОСЛАВИЈЕ

СА НАЈЉЕПШИМ ЖЕЉАМА ДА У БУДУЋЕМ РАДУ ПОСТИЖУ СВЕ ВЕЋЕ РЕЗУЛТАТЕ У ИГРАДЊИ САМОУПРАВНЕ СОЦИЈАЛИСТИЧКЕ ДОМОВИНЕ

Јадрански сајам

ЗАБИЉЕЖЕНО НА ЈАДРАНСКОМ САЈМУ

Боља размјена међу сусједима

Приредници јужних дјелова Италије и Црне Горе убудуће ће знаћи више сарађивати него до сада. Пруга Београд — Бар која је раздјелила између нашег главног града и Барија смањила чак за 900 километара, изградња друге фазе луке у Бару која се приводи крају, Јадрански сајам у Будви, Левантински у Барију и, најзад, Осимски споразум дају велике изгледе за интензификацију сарадње земаља које дијелију Јадранско море.

— Приредници ју жи Италије, посебно провинције Пуља, ве-

ју. — Традиционална изложба под називом „Пуља у Црној Гори“, која је у августу одржана у Будви, била је много боља и много више је нудила него она организована у лето 1976. године, каже Ваљко Марковић, замјеник генералног директора Јадранског сајма. — Овогодишњим контактима приредних делегација Пуље и Црне Горе постигнуто је више договора, а неки су већ реализовани.

Од представника Привредне коморе Југославије у Барију чули смо да се доста очекује од недавно фор-

вљене цијене у нашим угоститељским објектима указују да се убудуће може очекивати знатно већи број италијанских туриста на Црногорском приморју. Наше привреднице интересују индустријска роба, текстил, риба и неки пољопривредни производи.

Да би се сарадња одвијала несметано, по потреба је добра поморска веза између југа Италије и наше обале. Она за сада сигурно не задовољава, па је нужно бити повезати Бар и Бари.

— Боља веза између ова два града је неопходна, истиче Радо-

СВИЈЕТЛJE ПРАЗНИКЕ НАШЕ ОСЛОБОДИЛАЧКЕ БОРБЕ И РЕВОЛУЦИЈЕ

22. НОВЕМБАР — ДАН ОСЛОБОЂЕЊА БУДВАНСКЕ ОПШТИНЕ И
29. НОВЕМБАР — РОЂЕНДАН НОВЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ

КОЈЕ ОВЕ ГОДИНЕ ПРОСЛАВЉАМО У ЗНАКУ ТИТОВИХ И НАШИХ ЈУБИЛЕЈА — 85. ГОДИШЊИЦЕ РОЂЕЊА И 40. ГОДИШЊИЦЕ ДОЛАСКА ДРУГА ТИТА НА ЧЕЛО НАШЕ СЛАВНЕ КОМУНИСТИЧКЕ ПАРТИЈЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ

НАЈИСКРЕНИЈЕ ЧЕСТИТАМО СВИМ РАДНИМ ЉУДИМА И ГРАЂАНИМА СОЦИЈАЛИСТИЧКЕ ДОМОВИНЕ УЗ СРДАЧНЕ ЖЕЉЕ ДА И У БУДУЋЕМ РАДУ ПОСТИЖУ СВЕ ВЕЋЕ УСПЛЕХЕ

КОЛЕКТИВ ЈАДРАНСКОГ САЈМА

ома су заинтересовани за сарадњу с радним колективима из Црне Горе и цијеле наше земље, билојко ријечи Радомира Секулића, представника Привредне коморе Југославије у Барију, који је љетос посетио Јадрански сајам и вођио разговоре с његовим представницима. — Приредници сарадња сјеверних дјелова дваје су сусједне и пријатељске земље далеко је више развијена, мада и њихови јужни дјелови имају изванредне услове за робну и другу размјену.

Да би се економска сарадња продубљивала и ширила потребно је присуство наше привреде на подручју јужне Италије и обрнутото. Изванредна прилика за то су сајмови — Јадрански у Будви и Левантински у Бари-

мир Секулић. — Ферибот „Свети Стефан“ који припада „Прекоокеанској пловидби“ из Бара, а сабраћа на овој поморској прузи, постао је претијесан за све већи број путника и возила. Није ни удобан и, у перспективи, на њега не треба рачунати.

О успостављању жељезничког трајекта између Бара и Барија, који би био идеално решење вођени су разговори између представника двије земље, али када не се успоставити „жељезнички мост“ између двије обале тешко је рећи.

Прелазно решење је набавка новог, већег, бржег и удобнијег ферибота који би сабраћао између Бара и Барија.

С. Г.

У ОКВИРУ ЈУБИЛЕЈА ДРУГА ТИТА — 85. ГОДИШЊИЦЕ ЊЕГОВОГ РОЂЕЊА И 40. ГОДИШЊИЦЕ ДОЛАСКА НА ЧЕЛО КОМУНИСТИЧКЕ ПАРТИЈЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ

НАЈСРДАЧНИЈЕ ЧЕСТИТАМО СВИМ РАДНИМ ЉУДИМА И ГРАЂАНИМА НАШЕ СОЦИЈАЛИСТИЧКЕ ДОМОВИНЕ, ПОСЛОВНИМ ПРИЈАТЕЉИМА, ДРУШТВЕНО-ПОЛИТИЧКИМ И РАДНИМ ОРГАНИЗАЦИЈАМА

22. НОВЕМБАР — ДАН ОСЛОБОЂЕЊА ОПШТИНЕ БУДВА

и

29. НОВЕМБАР — РОЂЕНДАН НАШЕ РЕПУБЛИКЕ

УЗ НАЈИСКРЕНИЈЕ ЖЕЉЕ ДА У БУДУЋЕМ РАДУ ПОСТИЖУ СВЕ ВЕЋЕ УСПЈЕХЕ

YUGOTOURS

Putnička agencija preduzeća
GENERAL EXPORT
OOUR GENEX TURIST
82000 Budva, B Jovanovica bb
Telefon: (082) 82-115 i 82-001
Tele: 61102

ТУРИСТИЧКИ САВЕЗ ОПШТИНЕ БУДВА СА ТУРИСТИЧКИМ ДРУШТВИМА У БУДВИ, БЕЧИЋИМА, СВЕТОМ СТЕФАНОУ И ПЕТРОВЦУ НА МОРУ

ЧЕСТИТАМО НАЈСРДАЧНИЈЕ СВИМ НАШИМ ГРАЂАНИМА, РАДНИМ ЉУДИМА, ДРУШТВЕНО-ПОЛИТИЧКИМ ОРГАНИЗАЦИЈАМА НАСТУПАЈУЋЕ ПРАЗНИКЕ НАШЕ РЕВОЛУЦИЈЕ

22. НОВЕМБАР — ДАН ОСЛОБОЂЕЊА НАШЕ ОПШТИНЕ

и

29. НОВЕМБАР — РОЂЕНДАН НАШЕ СОЦИЈАЛИСТИЧКЕ ДОМОВИНЕ

КОЛЕКТИВ ООУР „ЈАДРАН“ — ТРГОВИНА

ОД СВЕГ СРЦА ЧЕСТИТАМО РАДНИМ ЉУДИМА И ГРАЂАНИМА, ПОСЛОВНИМ ПРИЈАТЕЉИМА, ДРУШТВЕНО-ПОЛИТИЧКИМ И ОСНОВНИМ ОРГАНИЗАЦИЈАМА УДРУЖЕНОГ РАДА ПРАЗНИКЕ ОСЛОБОДИЛАЧКЕ И РЕВОЛУЦИОНАРНЕ БОРБЕ

22. НОВЕМБАР — ДАН ОСЛОБОЂЕЊА БУДВАНСКЕ ОПШТИНЕ

и

29. НОВЕМБАР — РОЂЕНДАН НАШЕ САМОУПРАВНЕ СОЦИЈАЛИСТИЧКЕ ДОМОВИНЕ

КОЛЕКТИВ ООУР ПТТ БУДВА

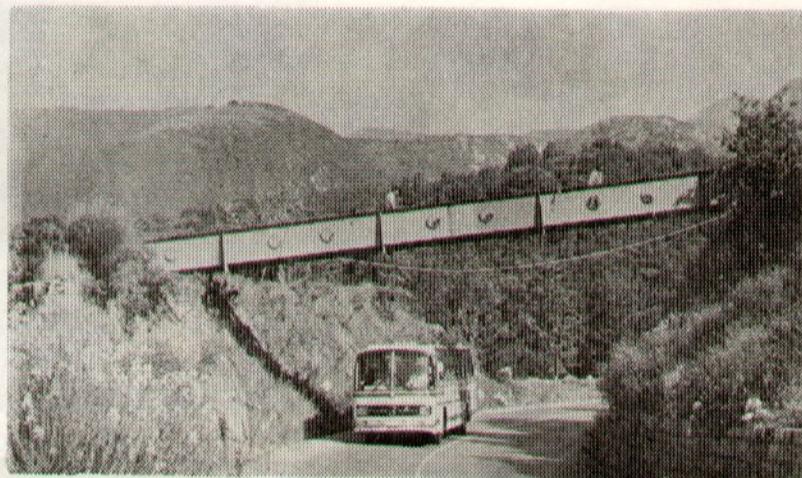
НАЈСРДАЧНИЈЕ ЧЕСТИТА СВИМ НАШИМ РАДНИМ ЉУДИМА, ГРАЂАНИМА И СВОЈИМ ПОСЛОВНИМ ПРИЈАТЕЉИМА НАСТУПАЈУЋЕ ПРАЗНИКЕ НАШЕ ОСЛОБОДИЛАЧКЕ БОРБЕ

22. НОВЕМБАР — ДАН ОСЛОБОЂЕЊА БУДВАНСКЕ ОПШТИНЕ

и

29. НОВЕМБАР — РОЂЕНДАН НАШЕ СОЦИЈАЛИСТИЧКЕ ДОМОВИНЕ

КОЈЕ ПРОСЛАВЉАМО У СКЛОПУ ТИТОВИХ И НАШИХ ЈУБИЛЕЈА

Надвожњак у Бечићима

У ОКВИРУ ТИТОВИХ И НАШИХ ЈУБИЛЕЈА САМОУПРАВНА ИНТЕРЕСНА ЗАЈЕДНИЦА ЗА ИЗГРАДЊУ И УРЕЂЕЊЕ ОПШТИНЕ

и

ЗАВОД ЗА ИЗГРАДЊУ И УРЕЂЕЊЕ ОПШТИНЕ БУДВА

У ЖЕЉИ ДА И У БУДУЋЕМ РАДУ ПОСТИЖУ СВЕ ВЕЋЕ УСПЈЕХЕ НА СВИМ ПОЉИМА СТВАРАЛАШТВА И СЛАВЉА ОСЛОБОДИЛАЧКЕ БОРБЕ ДОЧЕКУЈУ СА НОВИМ РАДНИМ ПОВЈЕДАМА, ОД СВЕГ СРЦА ЧЕСТИТАМО ПРАЗНИКЕ

22. НОВЕМБАР — ДАН ОСЛОБОЂЕЊА НАШЕ ОПШТИНЕ

и

29. НОВЕМБАР — РОЂЕНДАН НАШЕ САМОУПРАВНЕ СОЦИЈАЛИСТИЧКЕ ДОМОВИНЕ

СВИМ РАДНИМ ЉУДИМА, ГРАЂАНИМА, ДРУШТВЕНО-ПОЛИТИЧКИМ И ОРГАНИЗАЦИЈАМА УДРУЖЕНОГ РАДА

КОЛЕКТИВ БИП — ИНДУСТРИЈА ПИВА И БЕЗАЛКОХОЛНИХ ПИЋА ООУР „КОМЕРЦТРАНС“ ЈУР — ПРОДАЈНИ ЦЕНТАР — БУДВА

У ОКВИРУ ТИТОВИХ И НАШИХ ЈУБИЛЕЈА ОД СВЕГ СРЦА ЧЕСТИТАМО ВЕЛИЧАНСТВЕНА СЛАВЉА НАШЕ РЕВОЛУЦИОНАРНЕ БОРБЕ

22. НОВЕМБАР — ДАН ОСЛОБОЂЕЊА ОПШТИНЕ БУДВА

и

29. НОВЕМБАР — РОЂЕНДАН СФР ЈУГОСЛАВИЈЕ

ЈУГОСЛОВЕНСКА ИНВЕСТИЦИОНА
БАНКА

БЕОГРАД

ЧЕСТИТАМО ОД СВЕГ СРЦА СВОЈИМ ШТЕДИШАМА ПОСЛОВНИМ ПРИЈАТЕЉИМА, РАДНИМ ЉУДИМА И СВИМ НАШИМ ГРАЂАНИМА

22. НОВЕМБАР — ДАН ОСЛОБОЂЕЊА НАШЕ ОПШТИНЕ

И

29. НОВЕМБАР — РОЂЕНДАН СФР ЈУГОСЛАВИЈЕ

КОЛЕКТИВ ЈУГОСЛОВЕНСКЕ ИНВЕСТИЦИОНЕ БАНКЕ БЕОГРАД ФИЛИЈАЛА — КОТОР ЕКСПОЗИТУРА — БУДВА

ОБАВЉАМО СВЕ БАНКАРСКЕ ПОСЛОВЕ, ПРИМАМО УЛОГЕ НА ШТЕДЊУ, ОТВАРАМО ТЕКУЋЕ И ЖИРО РАЧУНЕ И ОДОБРАВАМОС ПОТРОШАЧКЕ КРЕДИТЕ.

ВЛАСНИЦИ ШТЕДНИХ КЊИЖИЦА УЖИВАЈУ РАЗНЕ ПОГОДНОСТИ ЗА ДОБИЈАЊЕ КРЕДИТА.

ШТЕДИТЕ КОД ЈУГОСЛОВЕНСКЕ ИНВЕСТИЦИОНЕ БАНКЕ БЕОГРАД!

Фабрика девиза у Бечићима

Хотел „Спленид“

MONTENEGROTURIST

ООУР „АВАЛА ВЕЧИЋИ“

TELEFON: 062-61-149 062-62-005 062-62-001 062-62-281 062-62-287 062-62-284 062-62-149

FAX: 062-61-149 ТЕЛЕФОН: 062-62-005 062-62-001 062-62-281 062-62-287 062-62-284

У ГОДИНАМА ТИТОВИХ И НАШИХ ЈУБИЛЕЈА

НАЈСРДАЧНИЈЕ ЧЕСТИТА СВИМ НАШИМ РАДНИМ ЉУДИМА И ГРАЂАНИМА, ДРУШТВЕНО-ПОЛИТИЧКИМ И ОСНОВНИМ ОРГАНИЗАЦИЈАМА УДРУЖЕНОГ РАДА

22. НОВЕМБАР — ДАН ОСЛОБОЂЕЊА ОПШТИНЕ БУДВА

И

29. НОВЕМБАР РОЂЕНДАН НАШЕ РЕПУБЛИКЕ

УЗ НАЈЉЕПШЕ ЖЕЉЕ ДА У БУДУЋЕМ РАДУ ПОСТИЖУ СВЕ ЗНАЧАЈНИЈЕ УСПЛЕНХЕ У ИЗГРАДЊИ НАШЕ САМОУПРАВНЕ СОЦИЈАЛИСТИЧКЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ

РАДНИ КОЛЕКТИВ
ООУР „АВАЛА — ВЕЧИЋИ“
ХОТЕЛ СПЛЕНДИД
ВЕЧИЋИ — ЈУГОСЛАВИЈА

У ОКВИРУ ПРОСЛАВЕ ТИТОВИХ И НАШИХ ЈУБИЛЕЈА —

85-ГОДИШЊИЦЕ РОЂЕЊА ДРУГА ТИТА И 40-ГОДИШЊИЦЕ РУКОВОЂЕЊА КОМУНИСТИЧКОМ ПАРТИЈОМ И САВЕЗОМ КОМУНИСТА ЈУГОСЛАВИЈЕ

СА НАЈИСКРЕНИЈИМ
ЖЕЉАМА ДА У БУДУЋЕМ РАДУ ВЕЋ ИЗВОЈЕВАНИМ ПРИДРУЖУЈУ НОВЕ ЈОШ ВЕЋЕ РАДНЕ ПОБЈДЕ

СВИМ ПОСЛОВНИМ ПРИЈАТЕЉИМА, ГРАЂАНИМА, ДРУШТВЕНО-ПОЛИТИЧКИМ И ОРГАНИЗАЦИЈАМА УДРУЖЕНОГ РАДА ЧЕСТИТАМО ОД СВЕГ СРЦА

22. НОВЕМБАР — ДАН ОСЛОБОЂЕЊА БУДВАНСКЕ ОПШТИНЕ

И

29. НОВЕМБАР — РОЂЕНДАН САМОУПРАВНЕ СОЦИЈАЛИСТИЧКЕ РЕПУБЛИКЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ

81300 PETROVAC/m

У јубиларној години када прослављамо

85-годишњицу рођења друга тита и 40-годишњицу његовог руковођења нашом партијом

од свега срца честитамо свим нашим трудбеницима, грађанима, друштвено-политичким и основним организацијама удруженог рада величанствене празнике наше револуционарне борбе

Пословна зграда „Зета филма“ са домом културе Гејко Краповић

уз најљепше жеље да у будућем раду постижу све значајније резултате на свим пољима стваралаштва колектив „Зета-филма“ будва

22. НОВЕМБАР — ДАН ОСЛОБОЂЕЊЕ ОПШТИНЕ БУДВА

и

29. НОВЕМБАР — РОЂЕНДАН НАШЕ СОЦИЈАЛИСТИЧКЕ ДОМОВИНЕ

У ГОДИНИ ТИТОВИХ И НАШИХ ЈУБИЛЕЈА

од свега срца честитамо свим нашим трудбеницима грађанима наше општине, друштвено-политичким и основним организацијама удруженог рада наступајуће празнике

22. НОВЕМБАР — ДАН ОСЛОБОЂЕЊА БУДВАНСКЕ ОПШТИНЕ

и

29. НОВЕМБАР — РОЂЕНДАН САМОУПРАВНЕ СОЦИЈАЛИСТИЧКЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ

са најискренијим жељама да славимо ослободилачке борбе и народне револуције прије којима су највећима борбама наше народне историје дружилијујују се са највећима борбама народне историје на свету.

Основна заједница здравствене дјелатности радника и земљорадника
и
самоуправна интересна заједница социјалне и дјечје заштите будва

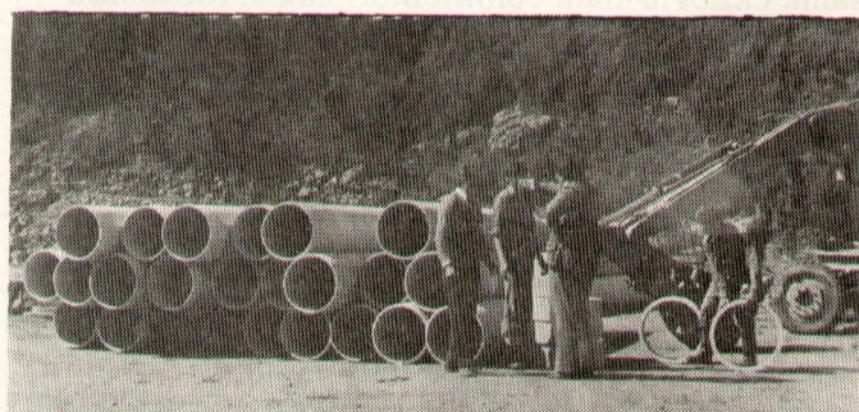
У ОКВИРУ ПРОСЛАВЕ ЈУБИЛЕЈА ДРУГА ТИТА — 85-ГОДИШЊИЦЕ ЊЕГОВОГ РОДА И 40-ГОДИШЊИЦЕ РУКОВОЂЕЊА НАШОМ ПАРТИЈОМ

друштвено-политичким и основним организацијама удруженог рада, нашим грађанима и трудбеницима најсрдачније честитамо велике празнике ослободилачке борбе и револуције

22. НОВЕМБАР — ДАН ОСЛОБОЂЕЊА НАШЕ ОПШТИНЕ

29. НОВЕМБАР — РОЂЕНДАН СФР ЈУГОСЛАВИЈЕ

уз најљепше жеље да у изградњи наше самоуправне социјалистичке домовине постижу све веће радне побједе

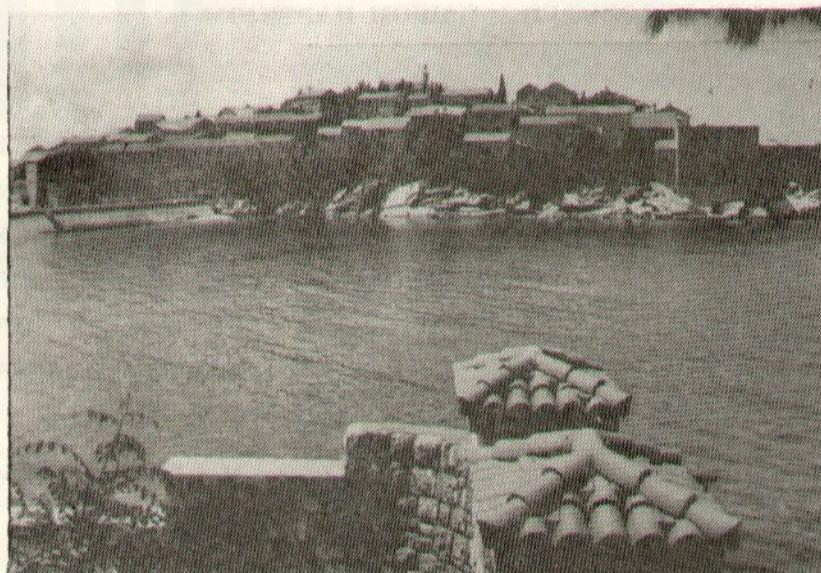

Извор: Установа за изградњу и одржавање станови

КОЛЕКТИВ КОМУНАЛНО-СТАМБЕНОГ ПРЕДУЗЕЋА

- ООУР ЗА ИЗГРАДЊУ И ОДРЖАВАЊЕ СТАНОВА
- ООУР ВОДОВОД И КАНАЛИЗАЦИЈА
- ООУР КОМУНАЛНЕ СЛУЖБЕ
- БИРО ЗА УРБАНИЗАМ И ПРОЈЕКТОВАЊЕ
- РАДНА ЗАЈЕДНИЦА ЗАЈЕДНИЧКЕ СЛУЖБЕ

У ГОДИНИ ЈУБИЛЕЈА — 85-ГОДИШЊИЦИ РОЂЕЊА ДРУГА ТИТА И 40-ГОДИШЊИЦЕ ЊЕГОВОГ ДОЛАСКА НА ЧЕЛО КОМУНИСТИЧКЕ ПАРТИЈЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ

Свети Стефан

У ЈУБИЛАРНОЈ ГОДИНИ ПРОСЛАВЕ 85-ГОДИШЊИЦЕ РОЂЕЊА ДРУГА ТИТА И 40-ГОДИШЊИЦЕ ЊЕГОВОГ РУКОВОЂЕЊА КОМУНИСТИЧКОМ ПАРТИЈОМ И САВЕЗОМ КОМУНИСТА ЈУГОСЛАВИЈЕ

ЧЕСТИТАМО СВИМ НАШИМ ТРУДБЕНИЦИМА, ГРАЂАНИМА, ДРУШТВЕНО-ПОЛИТИЧКИМ И ОСНОВНИМ ОРГАНИЗАЦИЈАМА УДРУЖЕНОГ РАДА ПРАЗНИКЕ НАШЕ РЕВОЛУЦИЈЕ

22. НОВЕМБАР — ДАН ОСЛОБОЂЕЊА ОПШТИНЕ БУДВА

И

29. НОВЕМБАР — РОЂЕНДАН НАШЕ ДОМОВИНЕ

СА НАЈИСКРЕНИЈИМ ЖЕЉАМА ДА У БУДУЋЕМ РАДУ ВЕЛИЧАНСТВЕНИМ ПРАЗНИЦИМА БОРБЕ ЗА СЛОБОДУ ПРИДРЖУЈУ СЛАВЉА НОВИХ ПОВЈЕДА У ИЗГРАДЊИ НАШЕ САМОУПРАВНЕ СОЦИЈАЛИСТИЧКЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ

ЗАЈЕДНИЦА ЗА ОДМОГ РАДНИКА САП КОСОВО КАМП — КАМЕНОВО

У ОКВИРУ ПРОСЛАВЕ ТИТОВИХ И НАШИХ ЈУБИЛЕЈА ЧЕСТИТАМО НАЈСРДЧАНИЈЕ СВИМ НАШИМ ГРАЂАНИМА, РАДНИМ ЉУДИМА И ОРГАНИЗАЦИЈАМА УДРУЖЕНОГ РАДА ВЕЛИКЕ ПРАЗНИКЕ НАШЕ РЕВОЛУЦИОНАРНЕ БОРБЕ

22. НОВЕМБАР — ДАН ОСЛОБОЂЕЊА НАШЕ ОПШТИНЕ

И

29. НОВЕМБАР — РОЂЕНДАН СОЦИЈАЛИСТИЧКЕ ДОМОВИНЕ

УЗ НАЈЉЕПШЕ ЖЕЉЕ ДА И У БУДУЋЕ ПОСТИЖУ СВЕ ВЕЋЕ УСПЈЕХЕ У ИЗГРАДЊИ САМОУПРАВНЕ СОЦИЈАЛИСТИЧКЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ

КОЛЕКТИВ ЦЕНТРА ЗА ПРОТИВ-ПОЖАРНУ ЗАШТИТУ — БУДВА

ОД СВЕГ СРЦА ЧЕСТИТАМО СВИМ НАШИМ РАДНИМ ЉУДИМА, ГРАЂАНИМА, ДРУШТВЕНО-ПОЛИТИЧКИМ И ОСНОВНИМ ОРГАНИЗАЦИЈАМА УДРУЖЕНОГ РАДА

22. НОВЕМБАР — ДАН ОСЛОБОЂЕЊА НАШЕ ОПШТИНЕ

И

29. НОВЕМБАР — РОЂЕНДАН СФР ЈУГОСЛАВИЈЕ

УЗ НАЈЉЕПШЕ ЖЕЉЕ ЗА НОВЕ РАДНЕ ПОВЈЕДЕ

КОЛЕКТИВ ООУР „СВЕТИ СТЕФАН“

КОЛЕКТИВ ООУР „МОГРЕН“ — БУДВА

ЧЕСТИТА ОД СВЕГ СРЦА ПОСЛОВНИМ ПРИЈАТЕЉИМА, РАДНИМ ЉУДИМА, ГРАЂАНИМА, ДРУШТВЕНО-ПОЛИТИЧКИМ И ОРГАНИЗАЦИЈАМА УДРУЖЕНОГ РАДА НАСТУПАЈУЋЕ ПРАЗНИКЕ

22. НОВЕМБАР — ДАН ОСЛОБОЂЕЊА БУДВАНСКЕ ОПШТИНЕ

И

29. НОВЕМБАР — РОЂЕНДАН НАШЕ РЕПУБЛИКЕ

УЗ НАЈЉЕПШЕ ЖЕЉЕ ЗА СВЕСТРАН НАПРЕДАК И ПРОЦВАТ НА СВИМ ПОЉИМА ДЈЕЛАТНОСТИ И СТВАРАЛШТВА

ВЕЛИЧАНСТВЕНЕ ПРАЗНИКЕ НАШЕ РЕВОЛУЦИОНАРНЕ БОРБЕ КОЈЕ ОВЕ ГОДИНЕ СЛАВИМО У ОКВИРУ ТИТОВИХ И НАШИХ ЈУБИЛЕЈА

22. НОВЕМБАР — ДАН ОСЛОБОЂЕЊА ОПШТИНЕ БУДВА

И

29. НОВЕМБАР — РОЂЕНДАН СФР ЈУГОСЛАВИЈЕ

ЧЕСТИТАМО НАЈСРДЧАНИЈЕ СВОЈИМ ЂАЦИМА, ЊИХОВИМ РОДИТЕЉИМА, НАШИМ РАДНИМ ЉУДИМА И ГРАЂАНИМА

КОЛЕКТИВ ОСНОВНЕ ШКОЛЕ „МИРКО СРЗЕНТИЋ“ — ПЕТРОВАЦ

Увијек у прави час

У колективу Центра за противпожарну заштиту нема много радника. С обзиром на озбиљност и одговорност задатака које извршавају нарочито у току сезоне, дању и ноћу, могли би бити и боље опремљени, са својом ажураношћу и самопријегором радом све надокнађују и, да је тешко — добродошли, својом будношћу, неуморношћу и спремношћу да се ухвате у коптац са стихијом — све савлађују и омогућавају нам да мирно спавамо.

ПРОСЛАВЉАЈУЋИ СВИЈЕТЛЕ ПРАЗНИКЕ — ТИТОВЕ И
НАШЕ ЈУБИЛЕЈЕ —

ОД СВЕГ СРЦА ЧЕСТИТАМО СВИМ НАШИМ ТРУДБЕНИЦИМА, ГРАЂАНИМА, ПОСЛОВНИМ ПРИЈАТЕЉИМА НАСТУПАЈУЋЕ ПРАЗНИКЕ

Немира

ПРЕДУЗЕЋЕ ЗА УВОЗ - ИЗВОЗ ПРОИЗВОДЊУ И УНУТРАШЊИ ПРОМЕТ — БЕОГРАД
ООУР — ПРОИЗВОДЊА СРЕДСТВА ЗА ЗАШТИТУ БИЛЈА,
ПРЕРАДУ ДРУГИХ ХЕМИКАЛИЈА И НЕМЕТАЛА — ПЕТРОВАЦ НА МОРУ

22. НОВЕМБАР — ТРИДЕСЕТТРЕЋУ ГОДИШЊИЦУ У СЛОВОДИ

29. НОВЕМБАР — РОЂЕНДАН НАШЕ СОЦИЈАЛИСТИЧКЕ ДОМОВИНЕ

УЗ НАЈИСКРЕНИЈЕ ЖЕЉЕ ДА И УБУДУЋЕ СЛАВИМО ОСЛОВОДИЛАЧКЕ БОРБЕ И НАРОДНЕ РЕВОЛУЦИЈЕ ПРИДРУЖУЈУ ПРОСЛАВЕ ЈОШ ВЕЋИХ РАДНИХ ПОБЈЕДА

У ОКВИРУ ПРОСЛАВЕ 85-ГОДИШЊИЦЕ РОЂЕЊА ДРУГА ТИТА И 40-ГОДИШЊИЦЕ ЊЕГОВОГ РУКОВОЂЕЊА КОМУНИСТИЧКОМ ПАРТИЈОМ И САВЕЗОМ КОМУНИСТА ЈУГОСЛАВИЈЕ

НАЈСРДАЧНИЈЕ ЧЕСТИТАМО СВИМ НАШИМ РАДНИМ ЉУДИМА, ГРАЂАНИМА, МЕДИЦИНСКИМ И ЗДРАВСТВЕНИМ УСТАНОВАМА, ДРУШТВЕНО-ПОЛИТИЧКИМ И ОСНОВНИМ ОРГАНИЗАЦИЈАМА УДРУЖЕНОГ РАДА

22. НОВЕМБАР — ДАН ОСЛОБОЂЕЊА БУДВАНСКЕ ОПШТИНЕ

И

29. НОВЕМБАР — РОЂЕНДАН НАШЕ РЕПУБЛИКЕ

СА НАЈЉЕПШИМ ЖЕЉАМА ДА И У БУДУЋЕМ РАДУ ПОСТИЖУ СВЕ ВЕЋЕ УСПЈЕХЕ И РЕВОЛУЦИОНАРНЕ ПРАЗНИКЕ ДОЧЕКУЈУ И ПРОСЛАВЉАЈУ СА СВЕ ЗНАЧАЈНИЈИМ РАДНИМ ПОБЈЕДАМА У ИЗГРАДЊИ НАШЕ САМОУПРАВНЕ СОЦИЈАЛИСТИЧКЕ ЗАЈЕДНИЦЕ

ЗДРУЖЕНА АПОТЕКАРСКА УСТАНОВА
„ЦРНА ГОРА“
ООУР НАРОДНА АПОТЕКА
„БУДВА“ — БУДВА

ŽITOROMBINAT

ПРЕДУЗЕЋЕ ЗА ПРОМЕТ И ПРЕРАДУ ЖИГАРICA НА ВЕЛICO И МАЛО
ОДРЖАВАДОЛОЗОГ КНЕ- јС НАГУКЕВЕНОДОЛУМ ВАЛЛАТ © БАСКА ТОПОЛА

ЗАЈЕДНО СА ЈУБИЛЕЈИМА ДРУГА ТИТА, КОЈИ СУ У ИСТОВРИЈЕМЕ И НАША ВЕЛИЧАНСТВЕНА СЛАВЉА

ЧЕСТИТАМО ОД СВЕГ СРЦА НАШИМ ГРАЂАНИМА, РАДНИМ ЉУДИМА, ПОСЛОВНИМ ПРИЈАТЕЉИМА, ДРУШТВЕНО-ПОЛИТИЧКИМ И ОСНОВНИМ ОРГАНИЗАЦИЈАМА УДРУЖЕНОГ РАДА

22. НОВЕМБАР — ДАН ОСЛОБОЂЕЊА ОПШТИНЕ БУДВА

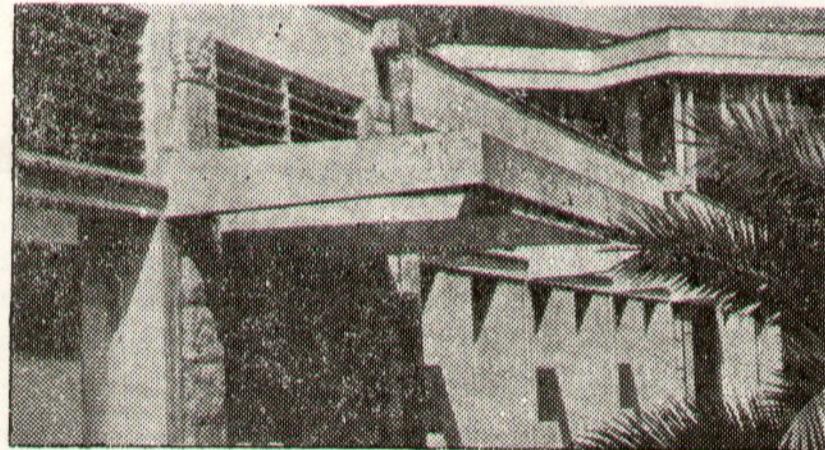
И

29. НОВЕМБАР — РОЂЕНДАН СФР ЈУГОСЛАВИЈЕ

У ЖЕЉИ ДА ИХ ДОЧЕКАЈУ И ПРОСЛАВЕ У ДОБРОМ ЗДРАВЉУ И ВЕДРОМ РАСПОЛОЖЕЊУ, ПРАЗНУЈУЋИ ИЗВОЈЕВАЊЕ РАДНЕ ПОБЈЕДЕ И ПРЕУЗИМАЈУЋИ НОВЕ ОБАВЕЗЕ

КОЛЕКТИВ ПАРНЕ ПЕКАРЕ БУДВА

ПРАЗНУЈУЋИ ВЕЛИЧАНСТВЕНЕ ПРАЗНИКЕ ТИТОВЕ И НАШЕ ЈУБИЛЕЈЕ

КОЛЕКТИВ ДОМА ЗДРАВЉА — БУДВА

УПУЋУЈЕ НАЈСРДАЧНИЈЕ ЧЕСТИКЕ СВИМ НАШИМ ГРАЂАНИМА, РАДНИМ ЉУДИМА, ЗДРАВСТВЕНИМ УСТАНОВАМА, ИНСТИТУЦИЈАМА И РАДНИЦИМА, ДРУШТВЕНО-ПОЛИТИЧКИМ И ОСНОВНИМ ОРГАНИЗАЦИЈАМА УДРУЖЕНОГ РАДА ПОВОДОМ НАСТУПАЈУЋИХ ПРАЗНИКА

22. НОВЕМБРА — ДАНА ОСЛОБОЂЕЊА ОПШТИНЕ БУДВА

И

29. НОВЕМБРА — РОЂЕНДАНА НАШЕ РЕПУБЛИКЕ

СА ТИТОВИМ И НАШИМ ЈУБИЛЕЈИМА — СЛАВЉИМА СВИХ НАШИХ НАРОДА И НАРОДНОСТИ — ЧЕСТИТАМО ОД СВЕГ СРЦА СВИМ НАШИМ РАДНИМ ЉУДИМА И ГРАЂАНИМА — ПОТРОШАЧИМА НАШИХ ПРОИЗВОДА, ДРУШТВЕНО-ПОЛИТИЧКИМ И ОСНОВНИМ ОРГАНИЗАЦИЈАМА УДРУЖЕНОГ РАДА НАСТУПАУЋЕ ПРАЗНИКЕ СЛОБОДЕ

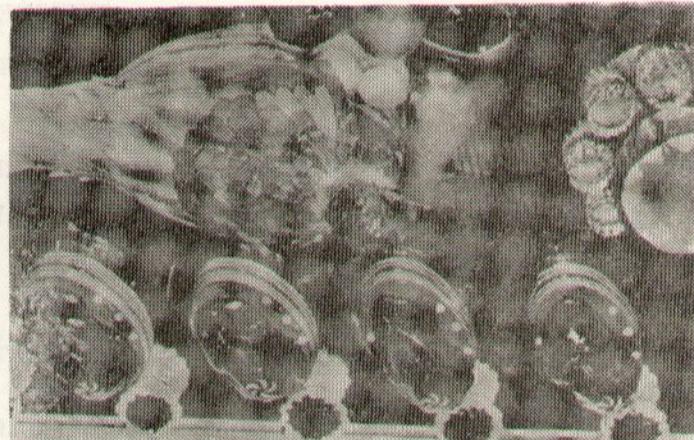
22. НОВЕМБАР — ДАН ОСЛОБОЂЕЊА ОПШТИНЕ БУДВА

И

29. НОВЕМБАР — РОЂЕНДАН НАШЕ РЕПУБЛИКЕ

СА НАЈИСКРЕНИЈИМ ЖЕЉАМА ДА БУДУЋИМ РЕВОЛУЦИОНАРНИМ СЛАВЉИМА ПРИДРЖУЈУУ ТРИЈУМФЕ НОВИХ РАДНИХ ПОБЈЕДА

КОЛЕКТИВ БЕОГРАД ИНДУСТРИЈЕ МЕСА „СЛАВИЈА“ ПРОДАЈНА МРЕЖА
БУДВА — ПЕТРОВАЦ

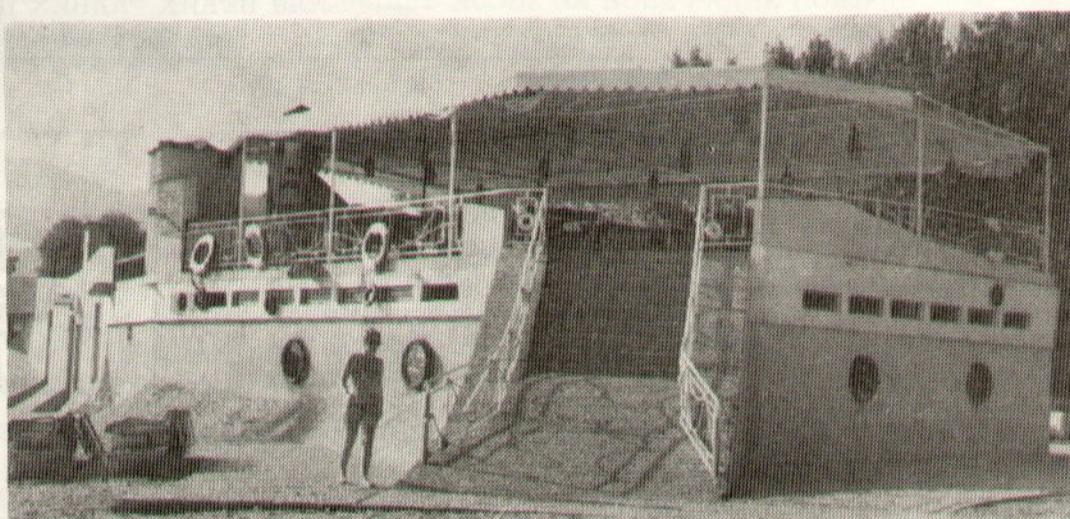

Наши специјалитети у домовима и угоститељским објектима

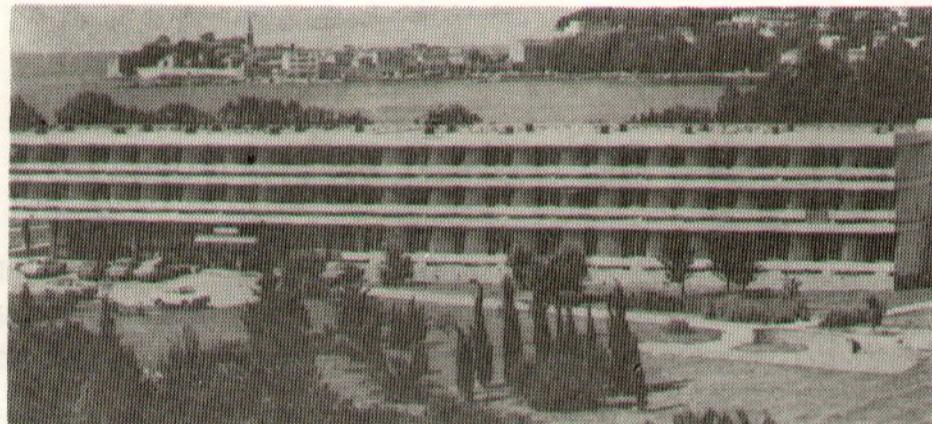

Хотел „Адријатик“

У ОКВИРУ ПРОСЛАВЕ ТИТОВИХ И НАШИХ ЈУБИЛЕЈА ОД СВЕГ СРЦА ЧЕСТИТАМО

„Плава школка“

Хотел „Славија“

ПРОСЛАВЉАЈУЋИ 85-ГОДИШЊИЦУ РОЂЕЊА ДРУГА ТИТА И 40-ГОДИШЊИЦУ ЊЕГОВОГ РУКОВОЂЕЊА КОМУНИСТИЧКОМ ПАРТИЈОМ И САВЕЗОМ КОМУНИСТА ЈУГОСЛАВИЈЕ

СВИМ НАШИМ ТРУДБЕНИЦИМА, БОРЦИМА И БОРАЧКИМ ОРГАНИЗАЦИЈАМА, ГРАЂАНИМА, И ОСНОВНИМ ОРГАНИЗАЦИЈАМА УДРУЖЕНОГ РАДА УЗ НАЈЉЕПШЕ ЖЕЉЕ ДА У БУДУЋЕМ РАДУ ПОСТИЖУ СВЕ ВЕЋЕ УСПЈЕХЕ НА СВИМ ПОЉИМА СТВАРАЛАШТВА

MONTENEGROTURIST

“SLOVENSKA PLAŽA”

TELEFONI: DIREKTOR 82-118, SEKRETAR 82-118, H. «INTERNATIONAL» 82-024, H. «ADRIATIK» 82-103, H. «SLAVIJA» 82-222
H. «PLAZA» 82-032, PRODAJA 82-024 TELEX 61183 YU AVALA — BUDVA TEKUCI RACUN: 20710-1-3442

ЧЕСТИТАМО БОРЦИМА, БОРАЧКИМ И ДРУШТВЕНО-ПОЛИТИЧКИМ ОРГАНИЗАЦИЈАМА, СВИМ НАШИМ ТРУДБЕНИЦИМА, ГРАЂАНИМА И ОРГАНИЗАЦИЈАМА УДРУЖЕНОГ РАДА ВЕЛИЧАНСТВЕНЕ ПРАЗНИКЕ СВЕНАРОДНЕ БОРБЕ ЗА СЛОБОДУ

22. НОВЕМБАР — ДАН ОСЛОБОЂЕЊА БУДВАНСКЕ ОПШТИНЕ

И

29. НОВЕМБАР — РОЂЕНДАН СОЦИЈАЛИСТИЧКЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ

СА ЖЕЉАМА ДА И У БУДУЋЕМ РАДУ ПОСТИЖУ СВЕ ЗНАЧАЈНИЈЕ РЕЗУЛТАТЕ У ИЗГРАДЊИ НАШЕ САМОУПРАВНЕ СОЦИЈАЛИСТИЧКЕ ДОМОВИНЕ

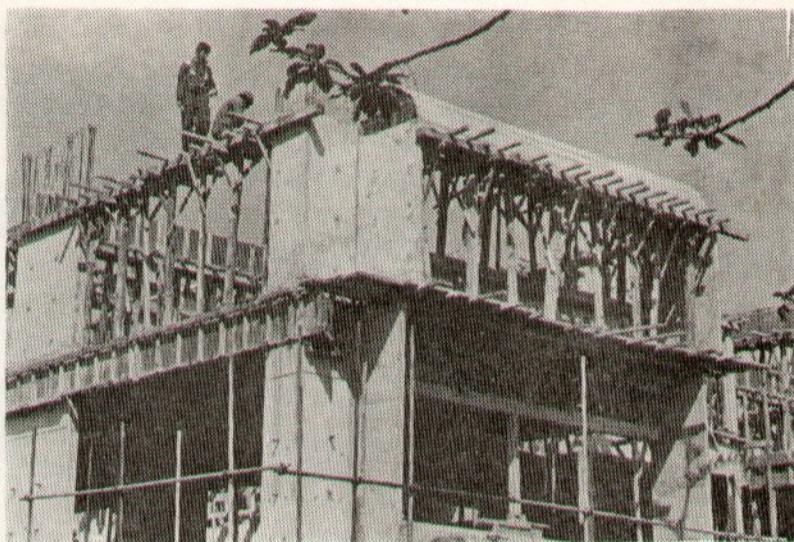
КОЛЕКТИВ ЉЕЧИЛИШТА РВИ „ПАЛАС“
ЛУЧИЦЕ — ПЕТРОВАЧ НА МОРУ

АДРЕСАХУ ЖИВИХ И ЖИВОТНОГ НИКОДА
СИЗ ОСНОВНОГ ВАСПИТАЊА И ОБРАЗОВАЊА
СИЗ КУЛТУРЕ И НАУКЕ
СИЗ ФИЗИЧКЕ КУЛТУРЕ

ЧЕСТИТАЈУ ОД СВЕГ СРЦА У СКЛОПУ ВЕЛИЧАНСТВЕНИХ СЛАВЉА СВИХ НАШИХ НАРОДА И НАРОДНОСТИ — ТИТОВИХ И НАШИХ ЈУВИЛЕЈА — НАСТУПАЈУЋЕ ПРАЗНИКЕ НАШЕ ОСЛОВОДИЛАЧКЕ БОРБЕ И НАРОДНЕ РЕВОЛУЦИЈЕ

22. НОВЕМБАР — ДАН ОСЛОБОЂЕЊА ОПШТИНЕ БУДВА
И
29. НОВЕМБАР — РОЂЕНДАН СОЦИЈАЛИСТИЧКЕ
ДОМОВИНЕ

СВИМ НАШИМ РАДНИМ ЉУДИМА, ГРАЂАНИМА, ДРУШТВЕНИМ, ПОЛИТИЧКИМ И ОРГАНИЗАЦИЈАМА УДРУЖЕНОГ РАДА, УЗ НАЈЉЕПШЕ ЖЕЉЕ ДА И У БУДУЋЕМ РАДУ ЗАЈЕДНО СА ПРАЗНИЦИМА НАШЕ РЕВОЛУЦИЈЕ ПРОСЛАВЉАЈУ ТРИЈУМФЕ ЈОШ ВЕЋИХ ПОВЈЕДА У ИЗГРАДЊИ НАШЕ САМОУПРАВНЕ СОЦИЈАЛИСТИЧКЕ ДОМОВИНЕ

Градилиште нове основне школе која се подиже из средстава самодоприноса

ЗАЈЕДНО СА ЈУВИЛЕЈИМА ДРУГА ТИТА, КОЈИ СУ И НАША СЛАВЉА, ЧЕСТИТАМО СВИМ НАШИМ РАДНИМ ЉУДИМА И ГРАЂАНИМА, УЧЕНИЦИМА И ЊИХОВИМ РОДИТЕЉИМА, ДРУШТВЕНО-ПОЛИТИЧКИМ И ОРГАНИЗАЦИЈАМА УДРУЖЕНОГ РАДА

22. НОВЕМБАР — ДАН ОСЛОБОЂЕЊА НАШЕ
ОПШТИНЕ
И
29. НОВЕМБАР — РОЂЕНДАН СОЦИЈАЛИСТИЧКЕ
ДОМОВИНЕ

СА ЖЕЉАМА ДА НА ПРИМЈЕРИМА БОРАЦА ОСЛОВОДИЛАЧКОГ РАТА ПОЖРТВОВАНО И САМОПРИЛЕГОРНО БИЈУ БИТКУ ЗА САМОУПРАВНО СОЦИЈАЛИСТИЧКО ДРУШТВО И СРЕЋАН ЖИВОТ СВИХ НАШИХ НАРОДА И НАРОДНОСТИ
ОСНОВНА ШКОЛА „СТЈЕПАН М. ЈУБИЛИЈА“

ЗАЈЕДНО СА ТИТОВИМ И НАШИМ ЈУВИЛЕЈИМА — 85-ГОДИШЊИЦОМ ЊЕГОВОГ РОЂЕЊА И 40-ГОДИШЊИЦОМ РУКОВОЂЕЊА НАШОМ СЛАВНОМ ПАРТИЈОМ, НАЈСРДАЧНИЈЕ ЧЕСТИТАМО ВЕЛИКЕ НАШЕ ПРАЗНИКЕ

22. НОВЕМБАР — ДАН ОСЛОБОЂЕЊА БУДВАНСКЕ
ОПШТИНЕ
И
29. НОВЕМБАР — РОЂЕНДАН РЕПУБЛИКЕ

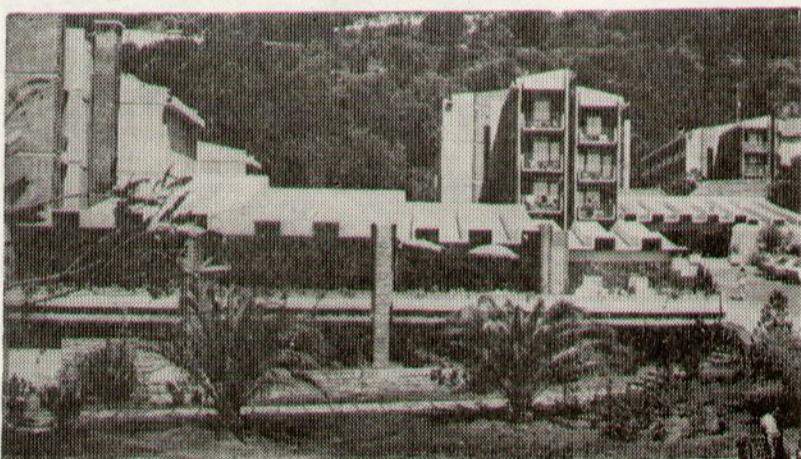
СВИМ НАШИМ ТРУДБЕНИЦИМА, ГРАЂАНИМА ДРУШТВЕНО-ПОЛИТИЧКИМ И ОСНОВНИМ ОРГАНИЗАЦИЈАМА УДРУЖЕНОГ РАДА СА ЖЕЉАМА ДА У БУДУЋЕМ РАДУ ПОСТИЖУ СВЕ ЗНАЧАЈНИЈЕ УСПЈЕХЕ НА СВИМ ПОДРУЧЛИМА ДЈЕЛАТНОСТИ И СТВАРАЛАШТВА

ООУР „ЈАДРАНТУРИСТ“

КОЛЕКТИВ ООУР „ПАЛАС“ — ПЕТРОВАЦ НА МОРУ
 ЧЕСТИТАМО НАЈСРДАЧНИЈЕ, ЗАЈЕДНО СА ТИТОВИМ И НАШИМ ЈУВИЛЕЈИМА, ВЕЛИЧАНСТВЕНЕ ПРАЗНИКЕ ОСЛОВОДИЛАЧКЕ БОРБЕ И РЕВОЛУЦИЈЕ

22. НОВЕМБАР — ТРИДЕСЕТТРЕТЬУ ГОДИНУ РАЗВОЈА
У СЛОБОДИ
И
29. НОВЕМБАР — РОЂЕНДАН НАШЕ СОЦИЈАЛИСТИЧКЕ ДОМОВИНЕ

СВИМ РАДНИЦИМА, РАДНИМ КОЛЕКТИВИМА, ГРАЂАНИМА И ДРУШТВЕНО-ПОЛИТИЧКИМ ОРГАНИЗАЦИЈАМА СА ЖЕЉАМА ЗА ДАЉИ ПРОЦВАТ НАШЕ САМОУПРАВНЕ СОЦИЈАЛИСТИЧКЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ

„Кастел-Ласта“

Ресторан „Сунице“: У загријаном простору пријатно

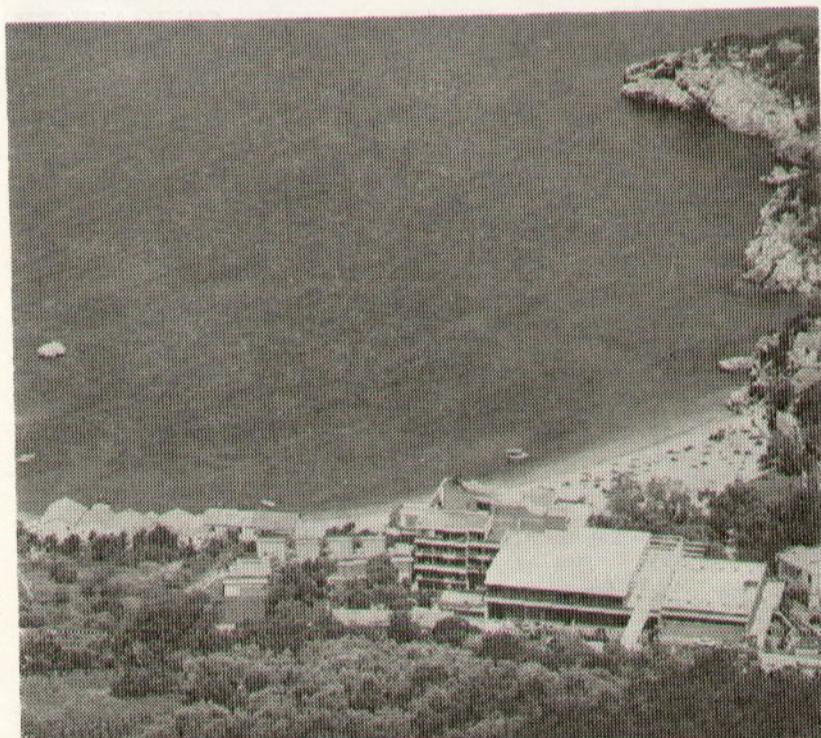
У ГОДИНАМА ТИТОВИХ И НАШИХ ЈУБИЛЕЈА — 85-ГОДИШЊИЦУ РОЂЕЊА ДРУГА ТИТА И 40-ГОДИШЊИЦУ РУКОВОЂЕЊА КАМУНИСТИЧКОМ ПАРТИЈОМ И САВЕЗОМ КОМУНИСТА ЈУГОСЛАВИЈЕ

СВИМ СВОЈИМ ПОСЛОВНИМ ПРИЈАТЕЉИМА — ПОТРОШАЧИМА ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ, РАДНИМ ЉУДИМА И ГРАЂАНИМА, ДРУШТВЕНО-ПОЛИТИЧКИМ И ОРГАНИЗАЦИЈАМА УДРУЖЕНОГ РАДА — ОД СВЕГ СРЦА ЧЕСТИТАМО ВЕЛИЧАНСТВЕНЕ ПРАЗНИКЕ ОСЛОВОДИЛАЧКЕ БОРБЕ И НАРОДНЕ РЕВОЛУЦИЈЕ

**22. НОВЕМБАР — ДАН ОСЛОВОЂЕЊА НАШЕ ОПШТИНЕ
И
29. НОВЕМБАР — РОЂЕНДАН НАШЕ ДОМОВИНЕ**

УЗ НАЈИСКРЕНИЈЕ ЖЕЉЕ ДА ВЕЛИКА СЛАВЉА РЕВОЛУЦИОНАРНЕ БОРБЕ НАШИХ НАРОДА И НАРОДНОСТИ ПРАЗНУЈУ ЗАЈЕДНО СА НОВИМ РАДНИМ ПОВЈЕДАМА ИЗВОЈЕВАНИМ У БОРБИ ЗА БОЉИ И ЈЕПШИ ЖИВОТ

**КОЛЕКТИВ ООУР ЕЛЕКТРОДИСТРИБУЦИЈА
„БУДВА“ — БУДВА**

Хотел „Маестрал“

У ГОДИНАМА ТИТОВИХ И НАШИХ ЈУБИЛЕЈА

СВИМ НАШИМ РАДНИМ ЉУДИМА, ГРАЂАНИМА — КО РИСНИЦИМА НАШИХ УСЛУГА И ПОСЛОВНИМ ПРИЈАТЕЉИМА НАЈСРДАЧНИЈЕ ЧЕСТИТАМО

**22. НОВЕМБАР — ДАН ОСЛОВОЂЕЊА ОПШТИНЕ БУДВА
И
29. НОВЕМБАР — РОЂЕНДАН НАШЕ ДОМОВИНЕ**

СА НАЈЉЕПШИМ ЖЕЉАМА ДА У БУДУЋЕМ РАДУ ПОСТИЖУ СВЕ ВЕЋЕ УСПЛЕХЕ

КОЛЕКТИВ ПОСЛОВНИЦЕ „ЈАТ“ БУДВА

Са транспарентима и бжетима...

НАЈСРДАЧНИЈЕ ЧЕСТИТАМО СВИМ НАШИМ ГРАЂАНИМА, РАДНИМ ЉУДИМА, ГОСТИМА, ПОСЛОВНИМ ПРИЈАТЕЉИМА, ДРУШТВЕНО-ПОЛИТИЧКИМ И ОРГАНИЗАЦИЈАМА УДРУЖЕНОГ РАДА

ВЕЛИКЕ ПРАЗНИКЕ ОСЛОВОДИЛАЧКЕ БОРБЕ И НАРОДНЕ РЕВОЛУЦИЈЕ

**22. НОВЕМБАР — ДАН ОСЛОВОЂЕЊА ОПШТИНЕ
БУДВА
И
29. НОВЕМБАР — РОЂЕНДАН СФР ЈУГОСЛАВИЈЕ**

УЗ НАЈИСКРЕНИЈЕ ЖЕЉЕ ДА ПОСТИЖУ СВЕ ВЕЋЕ УСПЛЕХЕ У ИЗГРАДЊИ НАШЕ САМОУПРАВНЕ СОЦИЈАЛИСТИЧКЕ ДОМОВИНЕ

**МЈЕСНА ЗАЈЕДНИЦА БУДВА I
МЈЕСНА ЗАЈЕДНИЦА БУДВА II
МЈЕСНА ЗАЈЕДНИЦА БЕЧИЋИ
МЈЕСНА ЗАЈЕДНИЦА СВЕТИ СТЕФАН
МЈЕСНА ЗАЈЕДНИЦА ПЕТРОВАЦ**

POLJOPRIVREDNO INDUSTRIJSKI KOMBINAT
KOMBINATI INDUSTRIJAL BUIQËSOR
PRIŠTINA — PRISHTINA
Pošt. fah. 27
YUGOSLAVIJA

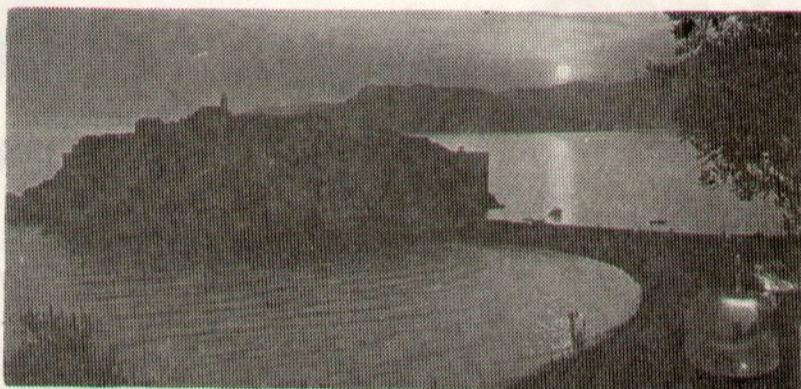
**22. НОВЕМБАР — ДАН ОСЛОВОЂЕЊА ОПШТИНЕ БУДВА
И
29. НОВЕМБАР — РОЂЕНДАН НАШЕ ДОМОВИНЕ**

ЧЕСТИТАМО НАЈИСКРЕНИЈЕ СВИМ ПОТРОШАЧИМА, ПОСЛОВНИМ ПРИЈАТЕЉИМА, ГРАЂАНИМА, РАДНИМ И ДРУШТВЕНО-ПОЛИТИЧКИМ ОРГАНИЗАЦИЈАМА СА ЖЕЉАМА ДА И УБУДУЋЕ БИЉЕЖЕ СВЕ ВЕЋЕ УСПЛЕХЕ И РАДНЕ ПОБЈЕДЕ

ПРОДАВНИЦА БУДВА

kosovo Export

ОПШТИНСКА КОНФЕРЕНЦИЈА ССРН
ОПШТИНСКА КОНФЕРЕНЦИЈА СК
СКУПШТИНА ОПШТИНЕ
ОПШТИНСКИ ОДБОР СУБНОР
ОПШТИНСКО ВИЈЕЋЕ САВЕЗА СИНДИКАТА
САВЕЗ РЕЗЕРВНИХ ВОЈНИХ СТАРЈЕШИНА
ОПШТИНСКА КОНФЕРЕНЦИЈА САВЕЗА СОЦИЈАЛИСТИЧКЕ ОМЛАДИНЕ
КОНФЕРЕНЦИЈА ЗА ДРУШТВЕНУ АКТИВНОСТ
ЖЕНА

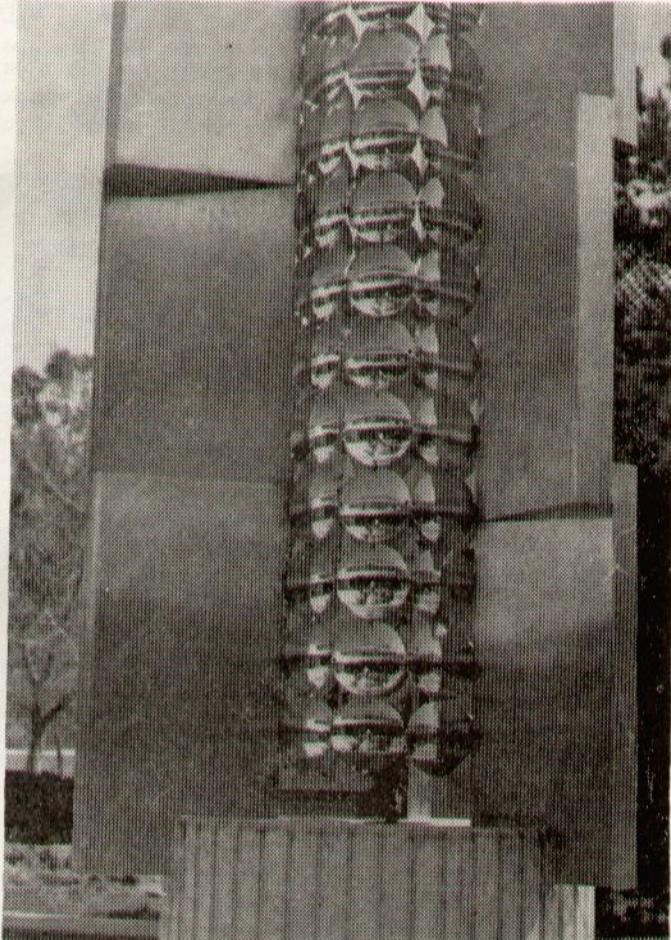

Свети Стефан

У оквиру прославе Титових и наших јубилеја

Рођендан другог Тита величанствено је прослављен

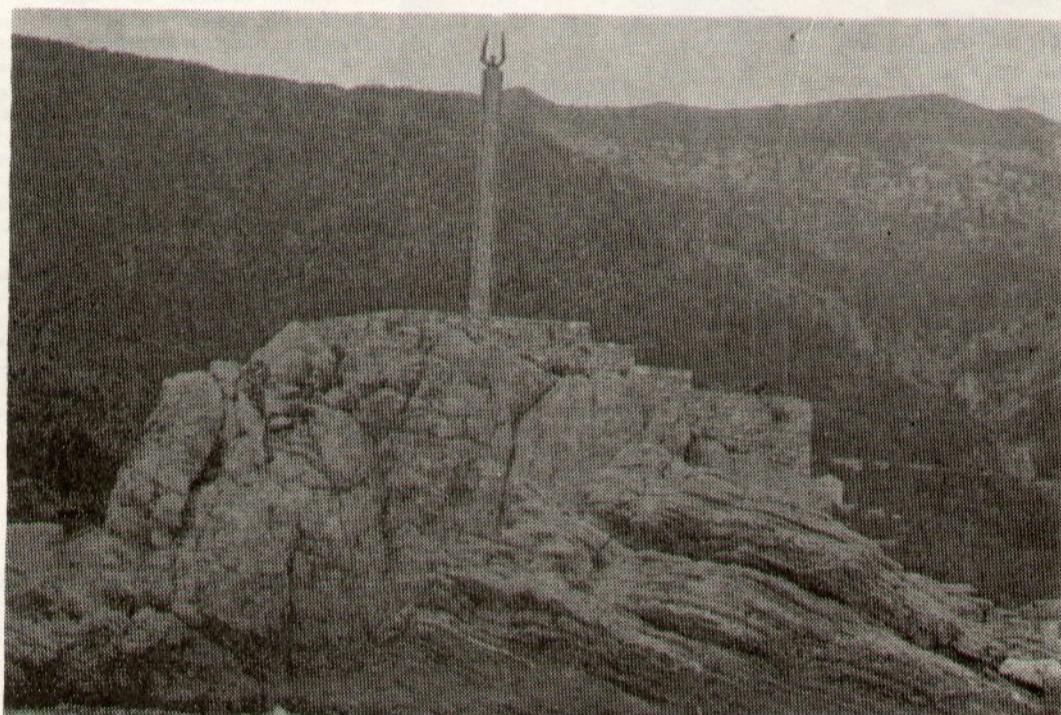
Фонтана ресторана „Сунце“

УЗ НАЈЉЕПШЕ ЖЕЉЕ ДА У БУДУЋЕМ РАДУ ПОСТИЖУ ЈОШ ВЕЋЕ РЕЗУЛТАТЕ И РЕВОЛУЦИЈАРНИМ ПРАЗНИЦИМА ПРИДРУЖУЈУ СЛАВЉА НОВИХ, РАДНИХ ПОБЈЕДА ЧЕСТИТАЈУ

**22. НОВЕМБАР —
ДАН ОСЛОБОЂЕЊА НАШЕ ОПШТИНЕ**

**29. НОВЕМБАР —
РОЂЕНДАН НАШЕ ДОМОВИНЕ**

СВИМ НАШИМ РАДНИМ ЉУДИМА, ГРАЂАНИМА,
ДРУШТВЕНО-ПОЛИТИЧКИМ И ОСНОВНИМ ОРГАНИЗАЦИЈАМА УДРУЖЕНОГ РАДА

Споменик у Петровцу на Мору

„Петровац“ и даље на врху „Могрен“ на седмом мјесту

У наставку првенства у Црногорској лиги, Петровчани са нешто више успјеха, а Будвани у промјенљивој форми наступају у борби за бодове.

Након дванаест кола „Петровац“ заузима друго мјесто са 16 освојених бодова, колико их има и првопласирано „Јединство“ и са гол разликом 17:9. „Могрен“ заузима седмо мјесто са 13 освојених бодова и гол-разликом 11:7.

У десетом колу у општинском дербију у Будви састали су се „Могрен“ и „Петровац“. Послије доста динамичне и узбудљиве борбе резултат је био 0:0. Мада су фудбалери „Могрена“ имали теренску надмоћност, гости су се умјешно бранили и успјели да сачувaju традицију.

ХОТЕЛ „АС“ У ПЕРАЗИЧА ДОЛУ

Није више ничији

Недавно је у дневној штампи објављена вијест да је коначно, након више од пет година неизвјесности, нађено прикладно решење за супер-модерни хотел „АС“ у Перазића Долу. Наиме, десет познатих београдских фабрика — Индустрија машина и трактора, Ливарски металски комбинат (ФОП-а) са Новог Београда, Индустрија, мотора и „21. мај“ у Раковици, земунски „Икарус“, Индустрија прецизне механике, „Рекорд“, „Технопромет“, фабрика спојница и пречистача „Крона“, рафинерија нафте „Београд“ — и Секретаријат унутрашњих послова града Београда одлучило је да преузме хотел и да га већ од наредног лета користи као радничко одмаралиште. Овим колективима је, тврди се, Прва основна банка Београдске банке, односно група њених оснивача, одобрila инвестициони кредит у износу 194,7 милиона динара, којим ће се исплатити све обавезе према Аутомото-мото савезу Југославије и грађитељима. Тако је пронађен власник овог велиепеног здана на једној од врло атрактивних плажа Црногорског приморја.

ју непобједивosti у сусретима с будванским тимом. Што је важније и од самог резултата, сусрет између „комшија“, који је на игралишту код хотела „Интернационал“ окупио преко 2000 посетилаца, протекао је у изванредно коректној борби, за што заслуга имају сви фудбалери и њихови „учитељи“ Станишић и Гардашевић.

У једанаестом колу „Петровац“ није успио да савлада веома добру екипу „Задбјела“ из Титограда као домаћин — резултат је био 1:1, да би у дванаестом против „Арсенала“, такође као домаћини, заиграли одлично и славили победу од 3:2, која је, да су стријелци домаћих били спретнији, могла да се заврши и убједљивим резултатом.

— Не можемо бити нездовољни досадашњим „училком“ — бильежимо ријечи тренира „Петроваца“ Воја Гардашевића, који од ове јесени предводи петровачке фудбалере. Освојили смо прилично велики број бодова, можда и више него што смо планирали и заслужено се нализамо у врху првенstvene табеле. Но, то још увијек није оно што желим и очекујем од фудбалера. Њихове стварне могућности су веће и када би било више залагања и изгарања на терену, били бисмо задовољнији. Навални ред је за сада бољи дио тима, мада и одрамбени играчи ријетко када подбаце. Но, ту и тамо „зашкрипти“, па радом преко недјеље настојимо да елиминишемо слабости. Тренинзи се одвијају редовно, зала гање је максимално и очекујем да ћемо крај јесене „трке“ дочекати у врху првенstvene табеле.

Будвани су гостовали у једанаестом колу у Тивту. Домаћин „Арсенал“ није био гостолубив, нанио је „комшијама“ убједљив пораз од 3:1. На овој утакмици Будвани су повели и дugo били у вођству, а онда, при крају, као да им је понестало снаге, дозволили су домаћим да се разигра и не само да изједначи него и да остави предност.

У дванаестом колу, иако домаћин, „Могрен“ није успио да побиједи бившег друゴлигаша ОФК „Титоград“. Резултат је био 1:1. На овој утакмици Будвани су играли слабо и растргано, док су гости од почетка знали шта ходе и успјели у својим настојањима. Но, и поред такве игре која није задовољила бројне навијаче, играчи „Могрена“ створили су неколико изузетно позајних прилика за постизање голова, али су стријелци за тајни. Домаћи тим, чак није искористио ни једанаестерац!

— Тим је много боли нешто што досадашњи резултати показују, кажу у табору „Могрена“. Гледано појединачно ради се о врло квалиитетним фудбалерима, али резултати изостају. Нападачки ред није убојит, „шкрипти“, нарочито у везному реду, а може се замјерити неким фудбалерима да су превелики индивидуалисти. Осим тога, неки ни на тренингу не долазе редовно, што има за последицу слабу физичку припремљеност. Осим тога, повреде и кажњавања су чести.

Г.

Ускоро више рибе

У колико „Монтенегротурист“, или нека друга радна организација са Црногорског приморја, „одријеши кесу“, овај регион у најскорије вријеме не би оскудијевао у квалитетној морској риби и јестивим школкама. На хотелским терезама, у продавницама и на пијацама било би довољно ципела, орада, бранцина, дагњи и каменица. Да тог изобиља треба да доведе остваривање пројекта који су, након вишегодишњих истраживања, урадили стручњаци Завода за биологију

Тиватском заливу било гаји лишта дагњи или, лако их у народу зову, мушљи, које је годишње давало двадесетак вагона и по томе се овај крај био прочуо.

Према пројекту Завода, годишње би се гајило око 200 па и више вагона школки. То би подмиривало све потребе угоститеља у овом региону, а дио би могао и да се извози. Квалитетних риба у хотелима не би фалило, као ни другдје у Европи и на пијаци.

Да би овај пројекат био пренијет са папира у живот

Без речи

потребан је новац.

— Ми смо наше завршили — истиче др Стјепчевић. — Било је ријечи да се реализација пројекта позери „Монтенегротурист“, који је носилац развоја туризма у Црној Гори, и предлога да се формира посебна организација која би подигла гајилишта — каже др Стјепчевић. Конкретнијих потеза за сада још нема.

Да пројекти Завода за биологију мора не остану само на папиру, поред ичвистија, треба повести рачуна о још нечем.

— Ако се Бококоторски залив и цијело приморје буду загађивали овим темпом, од нашег посла неће бити ништа — каже др Стјепчевић. — Све ма њеће бити риба и школки у мору, а да и не говоримо о узгоју. Наме, сви организми акумулирају детеренте, феноле, олово, цинк, бакар, па њихова употреба може да пружије тројуље.

С. Г.

IN MEMORIAM

ТОНКО ДЕЛОИК

Будвани су се 13. новембра опростили од свог врсног

суграђаника. Тонко Делојка, који је читавог свог не-престаног радом испуњеног живота зрачио општинском, добротом и љубављу. Молер, зидар, лимар... „мајстор за све“, он је од најјаснијег дјетињства па до краја живота био увијек спреман да свуда, где је требало сваком притече у помоћ.

Тонко је био један од оснивача фудбалског клуба „Вихор“, и његов дугогодишњи капитен, а више од пола људског вијека био је активан члан градске музике. И као друштвени радник био је поштован и омиљен у нашој средини.